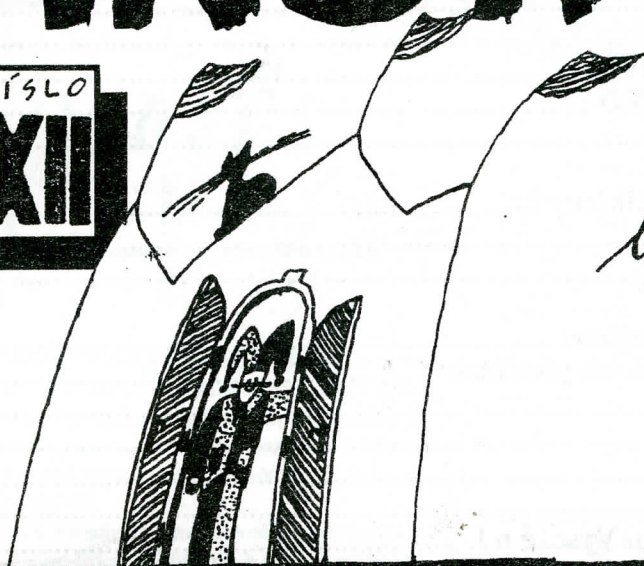

divadelní HROMADA

1995

ČÍSLO
XIII

*upravodaj
samotářských
divadelníků,
loutkářů a recitátorů
ve Východních Čechách,
na pomoci
Moravy a v části
Sudeta*

**Jen v extrémech
je hodnota světa,
jen v průměru
je jeho trvání.**

Paul Valéry

6. III. 1995

M. Konec

Obsah:

VE VOLNÉM STYLU (Zprávy z Volného sdružení východočeských divadelníků)	335
Zprávy z Rady VSVD	335
Valná hromada VSVD	335
Zpráva o činnosti VSVD za rok 1994	336
Členská základna VSVD	337
Z diskuse	338
Sešli jsme se v podkroví	338
Plán činnosti VSVD na rok 1995	339
Rozdělení funkcí v Radě VSVD	339
Sekce pro loutkové divadlo	340
IMPULSY Z IMPULSU:	
- BYLO: O cenu Matěje Kopeckého, Libčany	341
Seminář o divadle pro děti	342
Dílna mladého divadla	342
O Pohárek SČDO342	
Amatérské lout.soubory vč.regionu	343
- BUDE: Připomeňme si termíny krajských přehlídek	343
Mladé divadlo Vamberk	344
Divadlo evropských regionů	344
NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY	345
FEMAD Libice nad Cidlinou	345
Krakonošův divadelní podzim Vysoké n.J.	346
VIDĚLI JSME	346
PRKNA PRAŠTĚLA (Co se událo v souborech a místech)	348
PRKNA BUDOU PRAŠTĚT (Co se bude dít v souborech a místech)	350
ŠKOLA HROU:	351
Únos do Brixenu	351
Svědění	352
NESTOŘI A KANDRDASOVÉ (Osobnosti východočeského regionu)	353
Hejralovi	353
VE SLUŽBÁCH THÁLIE (Jubilea, poděkování)	354
PELMEL (Cokoliv)	356
DIVADELNÍ TRŽNICE	357
REFLEKTOR:	357
Amatérská scéna	357
Odborná rada ARTAMA	357
Co chystá Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi	357
MIMO RUBRIKY: Nadace ADIVADLO	358
KRATOCHVILNÉ ČTENÍ	359

Uzávěrka příštího čísla: 30. května 1995

Příspěvky a fotky prosíme zasílat na tradiční adresy:

Alena Exnarová

IMPULS

Eliščino nábřeží 626c

Okružní 1130

500 01 Hradec Králové

500 03 Hradec Králové

HROMADA č. 12 - Vydává středisko amatérské kultury IMPULS Hradec Králové, Okružní 1130, 500 03, telefon: 049/42769, tel./fax: 049/46560, ve spolupráci s Volným sdružením východočeských divadelníků. Redakce: Alena Exnarová, Mirka Císařová, Karla Dörrová, Jan Merta. Grafická úprava: Mario Alfieri, Honza Kocman.

Neprošlo jazykovou úpravou. Uzávěrka tohoto čísla: 10.2.1995.

Tisk: Tiskové centrum KD Ostrov Havlíčkův Brod, 10/95 v počtu 420 ks

Registrováno na RK OU v Hradci Králové pod č. 31/91.

VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Z ČINNOSTI R A D Y

✓ S ✓ D

Zdálo by se, že na podzim je méně práce, než se divadlo rozjede a soubory začnou pracovat. Je to čas přemítání nad tím co hrát a čas příprav na sezónu. Po rušném prvním pololetí plném přehlídek je opravdu klidněji. Ale přesto jsme se v Radě scházeli pravidelně a v dostatečném počtu, každou první středu v měsíci. A to hned poprvé, těsně po prázdninách, 7.9.

Hned na první poprázdninové schůzi jsme se potěšili nad úspěchy souborů našeho kraje na národních přehlídkách, které proběhly v době od naší poslední schůze. Také nás potěšila zpráva Karly Dörrové o zdárném průběhu dvoutýdenního semináře Mladého divadla v Turnově pod vedením prof. Jana Císaře a Petra Kracíka. Jeho úspěšný průběh byl motivem i pro uskutečnění dalšího pracovního víkendového setkání účastníků 3. a 4.12. v Jesličkách v Hradci Králové, za účasti obou lektorů.

Dalším úkolem bylo prověření letitého adresáře loutkářských souborů. Rozesílaný dotazník měl ověřit činné soubory a odhalit "mrtvé duše" a tím i šetřit náklady na rozesílání informací. - Jednou z větších akcí byla přehlídka loutkářských souborů v Libčanech, pořádaná pravidelně vždy v listopadu, letos už po 21. o čtyřech nedělích. Byla úspěšná účastí souborů a velkou návštěvností diváků.

Také letos jsme podávali žádosti o dotace na Ministerstvo kultury ČR formou projektů na divadelní akce, které společně pořádáme s IMPULSem. Problém je letos v tom, že IMPULS, který až dosud žádal na některé přehlídky také, podle nových podmínek žádat nemůže. Pro podobnou spolupráci se nám podařilo získat nově ustavený divadelní spolek z Vamberka, který bude letos opět pořadatelem přehlídky mladého divadla. A požádal proto o příspěvek na její finanční zajištění sám. Bude se i podílet na dalších dvou přehlídkách. Napjatě očekáváme výsledek, neboť žadatelů je pro letošek více a peněz na rozdělení méně.

Jedním z dalších počínů bylo ustavení Sekce pro loutkové divadlo při VSVD, a to 17.12.1994. Po delší době se opět sešli zástupci loutkářů na schůzce, aby projednali ryze divadelní záležitosti týkající se loutkového divadla v našem regionu a dohodli se, že v setkávání (cca 3-4x za rok) budou pokračovat. Považují totiž za důležité vědět o svých plánech a problémech, o situaci v kraji. Chtějí se setkávat a účastnit se. Vede je k tomu pocit příslušnosti k loutkovému divadlu i pocit sounáležitosti k východočeskému regionu. Půd hlavičkou VSVD, které může zajistit celou záležitost organizačně i hospodářsky (cestovné, místnosti, pozvánky atd.). Nabízíme tuto možnost také ostatním divadelníkům. Myslíme si totiž, že je to také jedna z cest jak oživit a hlavně naplňovat činnost amatérského divadla. Na přehlídkách většinou na poklidné povídání jen o divadle, na jeho problémy odborné i organizační, nebývá čas ani příležitost. Objevování divadla je i v objevování lidí okolo něho.

A před námi byla také valná hromada, kterou jsme se rozhodli

uspořádat v lednu. Totiž zdálo se nám to časově výhodnější a také bude po roční uzavěře a rok bude uzavřen i hospodářsky. Rozhodli jsme se pro sobotu 21.1. ve 13 hodin v nové podkrovní miniscéně Klicperova divadla v Hradci Králové, spojené s následnou návštěvou představení Penzión pro svobodné pány. Den to byl skutečně nabitý, neboť současně a naší spoluprací probíhala soutěž monologů a dialogů Pohárek SČDO v Jesličkách. - Několikrát jsme rokovali o kandidátce. Rady Rady chce opustit Jana Albrechtová. Ostatní členové setrvávají zatím v Radě a rozhodnutí ponechávají na volích. Padl návrh, aby Rada byla rozšířena o další dva mladé členy, aby se tím pomalu vytvářela záloha pro příští časy. Příprava závěrečné zprávy pak donutila k zamýšlení nad uplynulým rokem a úlohou VSVD v něm. Opětným propojením Rady s IMPULSem pro odchodu Mirky Císařové, prostřednictvím dvou členů Rady VSVD jakožto externích spolupracovníků s IMPULSem, se dosahuje optimální spolupráce, jejíž výsledek se příznivě projevuje ve všech oblastech činnosti, které zahrnuje. Je to oboustranně výhodná spolupráce. Je to model, který vznikl oboustrannou potřebou a zájmem. Vzájemná informovanost a vzájemné poskytování služeb je nenahraditelné. Myslím si, že po dvaapůlletém hledání smyslu existence VSVD se jeho úloha vyjasňuje. Pamatujte si jistě všichni, že důvodem ustavení VSVD byla jistá záchranná síť bývalých pozitivních divadelních aktivit. Ale praxe ukazuje, že VSVD samo by celý ten rozsah činností, které jsou v našem regionu uplatňovány a realizovány, nemohlo amatérskými silami zvládnout. A postávat a čekat na příležitost, to už vůbec nemohlo být náplní činnosti Rady VSVD. Takže z tohoto pohledu je možno označit minulý rok za rok nalezení jistého způsobu smysluplné existence VSVD, v účelném pracovním spojení, ale ekonomicky samostatném, s IMPULSem pro další pozitivní vývoj amatérského divadelnictví v regionu. Věříme, že i v tomto duchu budete naši činnost podporovat.

Podrobnější zprávy o jednotlivých uskutečněných aktivitách najdete v tomto už dvanáctém čísle Hromady. Ale znovu apelujeme na vás. Pište. Pište o tom co děláte, co připravujete, o tom co je nového ve vašem okolí. Pravidelné spojení s celou oblastí stále není nalezeno. Bude to jeden z dalších úkolů pro příští období. I ty odborné sekce by mohly být jistým informátorem dění v regionu.

Budoucí Rada se těší na další spolupráci s vámi všemi.

Jan Merta

VALNÁ HROMADA

✓ S ✓ D

Konala se v sobotu 21.ledna 1995 od 12 hodin v komorní scéně "V podkroví" v objektu ředitelství Klicperova divadla v Hradci Králové. Ze zápisu Saši Gregara vyjímáme:

Vzhledem k nedostatečnému počtu účastníků pro právoplatné usnášení, byl v souladu se stanovami posunut začátek jednání na 13 hodin. Valnou hromadu zahájila paní Karla Dörrová, která pak jednání dále řídila. Valná hromada probíhala podle předem rozeslaného programu.

1) Zprávu o činnosti VSVD v roce 1994 přednesl Jan Merta. V závěru poděkoval za spolupráci VSVD a Impulsu, jmenovitě paní Chytráckové, paní Györgyové, panu Alfierimu a paní ředitelce

VSVD - VOLNÉ SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ

Šlaisové. Naopak Karla Dörrová, členka VSVD a zároveň pracovnice Impulsu, poděkovala VSVD a Janu Mertovi, neboť VSVD je mostem k udržení aktivit vypěstovaných v kraji východočeském mezi divadelníky v minulosti. Bylo rovněž poděkováno souborům, které spolupracují na společných akcích, např. DS Zdobničan Vamberk, Jaroslav Luže a další.

2) Zprávu pokladní přednesl Břetě Lelek. Finanční hospodaření skončilo navýšením konta VSVD u Ekoagrobanky v H.K. o 13.366,76 Kč za rok 1994, tzn., že celkový stav účtu je aktivní, ve výši 38.471,21 Kč. Důležitou položku příjmů VSVD činí dotace a granty MK ČR z položek pro občanská sdružení, včetně transakce zajištění ofsetového papíru pro Amatérskou scénu za provizi. Příjmy z příspěvků členů do jisté míry odpovídají členské základně a kopírují přibližně rozložení řádných a kolektivních členů a důchodcovských a studentských slev. Neplatiči se vyskytují. Zpráva o finančním hospodaření byla prověřena předsedou a členy revizní komise a nebyly shledány nedostatky.

3) Zprávu revizní komise přednesl předseda RV RR VSVD, Mírek Beier. Vzhledem k dobré práci Břeti Leleka neměla revizní komise problémy se schválením zprávy o hospodaření, byly odsouhlaseny i jednotlivé účty a pokladníkovi i předsedovi uděleno absolutorium.

4) Zpráva o spolupráci VSVD a AITA/IATA nebyla přednesena. Lída Honzová, která nás zastupuje, se pro zaneprázdnění omluvila. Karla Dörrová konstatovala živou spolupráci s touto mezinárodní organizací, především v rovině informativní a příznivý vývoj v aktivitách seniorského divadla.

5) Zprávu o členské základně přednesl Sváta Pilař (viz dále).

6) Diskuse (některé zajímavé příspěvky zaznamenáváme dále).

7) Volby nové Rady VSVD proběhly veřejně. Byla schválena Rada VSVD ve stávajícím složení s výjimkou, kdy Janu Albrechtovou na její vlastní návrh nahrazuje Eva Drábková. Dále byl počet členů Rady rozšířen o dva: stali se jimi Zdeněk Vrága a Petr Vrběcký.

8) Valnou hromadu navštívil ředitel Klicperova divadla Ladislav Zeman a informoval o chystaném festivalu Divadlo evropských regionů. Konec valné hromady v 16.10 hodin.

Z P R Á V A O ČINNOSTI V S V D Z A R O K 1994

Vážení přátelé!

Uplynul další rok ve dvaapůlleté existenci VSVD a my se společně setkáváme, abychom zhodnotili uplynulé období.

V lednu minulého roku nastoupila Karla Dörrová, členka Rady VSVD, do pracovního úvazku v Impulsu, aby provizorně personální situaci z roku 1993, která vznikla odchodem Míry Císařové, ve slovesných oborech stabilizovala a uvedla do normálního stavu. Stalo se a stále se děje, jistě k všeobecné spokojenosti. Také jsem v této oblasti příležitostně vypomáhal i já jako externí spolupracovník Impulsu. Vznikla tak zvláštní úzká a velice plodná spolupráce mezi

Radou VSVD a Impulsem, která se velice pozitivně promítala do řešení všech společných problémů. Má to však jeden háček a ten je vlastně příčinou proč toto všechno uvádím. Najednou se pro nás smývá rozdílná hranice mezi tím, co přísluší VSVD a co Impulsu. Řečeno současnou terminologií politiků, dochází tu ke "střetávání zájmů", jehož výhody jdou však plně ve prospěch celého amatérského divadla v regionu.

Abych se v tomto zvláštním vztahu lépe orientoval, napsal jsem si aktivity, ve kterých převážně spočívá činnost Rady:

- spolupracuje s Impulsem ve věci amatérského divadla k jeho prospěchu
- vydává ve spolupráci s Impulsem časopis Hromada
- zajišťuje dotace pro činnost prospěšnou amatérskému divadlu
- hájí zájmy amatérských divadelníků na veřejnosti
- členové Rady se zúčastňují většiny akcí pořádaných Impulsem a podílejí se i na realizaci některých přehlídek (Inspirace, Šance, Libčany atd.)
- reflektuje se jako poradní sbor při Impulsu a společně tak pomáhá udržovat kontinuitu vývoje amatérského divadla v regionu
- spolupracuje s AITA/IATA
- členové Rady spolupracují v odborných aktivech s ARTAMA
- chce iniciovat vznik odborných divadelních sekcí při VSVD a zastřešovat jejich činnost ekonomicky z prostředků VSVD.

Vzhledem k tomu, že o všech aktivitách a přehlídkách uskutečněných až do října 1994 (poslední číslo Hromady) jste byli informováni v Hromadě, jen ve zkratce připomenu to co se v roce 1994 v oblasti slovesných oborů pod hlavičkou Impulsu udělalo:

- proběhla okresní a krajská kola recitace dětí a uměleckého přednesu mládeže, jednotlivců a kolektivů
- bylo uspořádáno pět krajoých divadelních přehlídek, z toho čtyři postupové, a jedna přehlídka místního významu - loutkářská v Libčanech O cenu Matěje Kopeckého
- proběhla dvoutýdenní letní škola divadelního mládí v Turnově pod vedením prof. Jana Císaře a Petra Kracika a její víkendové pokračování 3. a 4.12. v Hradci Králové v Jesličkách
- konal se seminář Lučka Richtra pro učitelky mateřských škol (28.11.)
- byla realizována anketa pro aktualizaci adresáře loutkářských souborů a vydán přehled 25 hrajících souborů, které se přihlášily, i s uvedenou charakteristikou hranych inscenací v minulé sezóně a jejich nabídkou pro veřejnost
- byla založena Sekce pro loutkové divadlo při VSVD
- nebyla realizována přehlídka venkovských činoherních souborů pro nedostatek inscenací, místo ní však Karla Dörrová pohotově zajistila seminář v Přepěřích s představením Tvrdohlavé ženy souboru z Městečka Trnávky a s podrobným rozbořením představení provedeným prof. Janem Císařem a režisérem Františkem Laurinem
- potíž byla i s vyhledáváním inscenace pro přehlídku činoherního divadla v Třebíči - přes řadu zhlédnutých představení byl nakonec delegován Poprask na laguně úpického souboru, který měl premiéru už v roce 1993
- při Inspiraci v Hradci Králové nebyly uspořádány Šance; v roce 1993 jsme totiž nabyli dojmu, že jedenapůldenní Inspiraci Šance v průběhu dost omezují a ani jedna z přehlídek pak nemá dostatečný prostor pro svoji prezentaci; v budoucnu však o nich bude dále uvažováno, možná i v trochu jiných souvislostech.

Jen obeznalý ví, kolik práce je v tom všem zakleto. A už vůbec si neumím představit, že by se to vše dalo udělat jen amatérskými silami. Už jen pro toto poznání je pracovní spojení VSVD a Impulsu významné, neboť by mělo být podnětem k vynaložení úsilí pro to, aby tu profesionální zařízení s působností pro celou regionální oblast zůstalo zachováno.

A nyní bych se vrátil ke konkrétní činnosti Rady VSVD a k aktivitám, které jsou s její existencí spojeny a také zařazené do plánu činnosti VSVD, který je sestaven z připomínek valné hromady.

Rada se scházela pravidelně každý měsíc, kromě prázdnin, v místnostech Impulsu a absolvovala 12 schůzí s průměrnou účastí 74%, omluven z důvodu nemoci 18,2%. Účast členů Revizní komise 55%.

Jedním z úkolů Rady je uplatňovat žádosti o dotace na MK pro amatérské divadelní činnosti. Pro minulý rok žádalo VSVD i Impuls. Naším žádostem na všechny uvedené projekty bylo vyhověno, příspěvky však byly kráceny. Obdrželi jsme:

- VSVD - na dílnu mladého divadla	20.000,-Kč
- na metodickou pomoc souborům	5.000,-Kč
- na časopis Hromada	20.000,-Kč
celkem:	45.000,-Kč
- Impuls - na krajevou loutkářskou přehl.	10.000,-Kč
- na Inspiraci (s velkými výhradami)	10.000,-Kč
- kraj.přehl.mladého div. ve Vamberku	10.000,-Kč
celkem:	30.000,-Kč

Celkem tedy pro rok 1994	75.000,-Kč
Jen pro srovnání: v roce 1993 jsme takto získali	80.000,-Kč
+ dodatečně	19.200,-Kč
celkem tedy	99.200,-Kč

Je samozřejmé, že uvedené částky, kromě příspěvku na Hromadu, zdaleka nepokryjí vynaložené náklady, ale přece jen snižují naše výdaje. Rozdíl je rozepisován na jednotlivé okresy a zatím jimi po dohodě hrazen.

Pro letošní rok jsme opět zažádali o dotace, ale podle zpráv je částka na rozdělení o hodně menší a žadatelů přibýlo. Navíc nemohou žádat instituce a nadace. Jen sdružení a spolky a maximálně na tři projekty. Takže VSVD uplatnilo žádost na stejné aktivity jako vloni. Na uplatnění tří zbývajících jsme získali před vánocemi ustavený Divadelní spolek DS Zdobničan Vamberk, který vede Michal Dřtina. Jak vidíte, cesty mohou být rozličné a při stejné vůli záleží potom jen na výsledku.

K časopisu Hromada bych chtěl zmínit toto: uvedená částka zhruba stačila na pokrytí nákladů vydaných tří čísel. Není v ní však zahrnuto to, co poskytl Impuls ze své režie. Totiž podíl výtvarníka Maria Alfieriho, adjustace a rozeslání a další. Velkou zásluhu na tom, že Hromada existuje má stále Alena Exnarová, která ji redakčně připravuje. Jistého pracovního zjednodušení se dosáhlo tím, že se vše děje přes počítač a odpadá pracné přepisování. Tiskne se u Lídy Honzové v Havlíčkově Brodě. Existence Hromady však nezáleží jen na realizaci, ale záleží na dostatečném množství příspěvků. Proto apeluji na vás. Pište. Pište o všem co si myslíte, že by mohlo být nějak užitečné, nebo jen tak pro radost a uspokojení, abychom časopis udrželi. Z důvodů zatím přidělených dotací nějak důsledně neuplatňujeme hrazení jednotlivých čísel, která zatím zasíláme všude podle našich adresářů. A zatím neodlišujeme platiče a neplatiče příspěvků VSVD. Zatím nám mohl ležet na srdci účel, aby se informace dostávaly, pokud možno, ke všem nám známým divadelníkům.

O členských příspěvcích bych chtěl jen připomenout, že v roce 1994 jsme z nich získali cca 9.700,-Kč. Vidíte sami, že by nestačily pokrýt ani polovinu současných nákladů na Hromadu. Ale chtěl bych vás ujistit, že zatím hospodaříme velmi opatrně a že stále počítáme s horšími časy.

Stále se nám nedaří způsob fungování regionální rady jako zdroje informací v jednotlivých okresech. To není záležitost vůbec jednoduchá. Zatím jsme se snažili ustanovené členy v jednotlivých místech nějak oslovovat, posílat jim zápisy ze schůzí Rady a ostatní informační materiály, ale odezva je zatím z jejich strany malá. Chápu, že to co od nich chceme není vůbec jednoduché. Myslím si, že jednou

z cest jak získávat informace by byly právě odborné sekce.

V žádosti o dotace byla také uvedena částka pro metodickou pomoc souborům. Myslím si, že se nám ji v minulém roce podařilo využít smysluplněji než v roce 1993. Částka byla vynaložena na návštěvu divadelních představení činoherních souborů, které nám zaslaly pozvánku. Částka byla samozřejmě překročena. Ale viděli jsme řadu zajímavých inscenací. Poznávali divadelníky zapálené pro věc. A viděli jsme, že všude kde hrál amatérský soubor na domácí půdě, byly sály plné a obecnostvo hru svých spoluobčanů přijímalo velice příznivě a s velkým zájmem. O některých inscenacích jsme referovali v Hromadě. Návštěvnost amatérských představení je téma, které by stálo za to stále pokoušet. Neboť řada souborů by byla ochotna zahrát i jinde.

VSVD má zástupce v přípravných výborech národních přehlídek v Hronově, Vysokém nad Jizerou a Chrudimi. Východočeští divadelníci se při národních přehlídkách setkávají zatím většinou neoficiálně, v ústraní a bez velkých proklamací.

VSVD je členem českého střediska AITA/IATA a zastupuje nás v něm Lída Honzová a někdy Břeta Lelek. Členem jsme se stali po schválení ročního příspěvku 1.000,-Kč minulou valnou hromadou. V minulém roce vyjeli za hranice: do Indie na přehlídku Čmukaři z Modřic, na seminář do Moskvy Josef Tejkl s Pavlem Žatečkou (Pepa na režii a Pavel do herecké třídy - ten si musel část pobytu uhradit ze svých prostředků).

V navazování kontaktů spolupracujeme v poslední době hlavně s hradeckými Jesličkami. Předpokládáme v budoucnu kontakty další.

Máme vytvářet systém spolupráce s profesionálními divadly v Hradci a Pardubicích. Myslím, že se to daří. Výsledkem je i tato schůze, její umístění, stejně ochota pardubického divadla v roce minulém. Také je příkladná spolupráce s Klicperovým divadlem při Inspiraci a s Drakem při krajeové přehlídce loutkářských souborů. A nesmíme zapomenout ani na domluvené 50% slevy na vstupném na legitimaci VSVD. Zásluhou Káji Dörrové se spolupráce prohlubuje. Jejím společným vyjádřením by měla být účast amatérských souborů v rámci Inspirace, která by se měla realizovat v závěru přehlídky evropských divadel plánované na květen 1995.

Přeji všem v provozování divadla hodně úspěchů.

Jan Merta
předseda VSVD

Členská základna VSVD k 31.12.1994

Okres	ind.čl.	kol.čl.-poč.soub.-poč.čl.	
Havlíčkův Brod	4(1)	2	45
Hradec Králové	14(1)	1	25
Chrudim	11 2 přihl.	4	91
Jičín	6(5)	1	3
Náchod	7(4)	0	0
Pardubice	10(2)	0	0
Rychnov n.K	6	0	0
Semily	6(3)	1	60
Svitavy	8	0	0
Trutnov	13(5)	3 +př.	36
Ústí nad Orlicí	8(1)	0	0
celkem	3(21)+ 2 př.	12+1př.	265

Nejvíce individuálních členů: HK-14, TU-13, CR-11

Nejméně individuálních členů: RK-6, NA-7

Nejvíce kolektivních členů: CR-4 s.- 91 čl.

Nejvíce členů celkem: CR-102

Zpracoval: Sváta Pilař
matrikář

První platiči příspěvků pro rok 1995

Nýdrová Marie	TU	Novotný Václav	CR
Gregar Alexandr	UO	Novotná Alexandra	CR
Gregarová Naďa	UO	Dršina Michal	RK
Císařová Mirka	HK	Janečková Milena	TU
Halířová Dagmar	TU	Pospíšilová Kateřina	TU
Albrechtová Jana	RK	Merta Jan	HK
Edlová Jana	NA	Lelek Břetislav	HK
Edl Petr	NA	Vrága Zdeněk	HK
Pilař Svatopluk	PU		

Z

DISKUSE

Vladimír Zajíc:

Nejsem schopen poskytnout informaci, jaký byl vývoj toho kterého souboru, to se vybavuje, až když soubor vidím, na přehlídkách apod. Jestli mohu říci, že v poslední době byla nějaká krásná přehlídka, pak to byla Rakovnická Popelka 1994. Málokdy jsem zažil přehlídku představení pro děti, kdy všechno fungovalo - na jevišti i v hledišti. Spíš budu tápat po jakési obecné rovině, jak teď vnímám divadlo a to bez ohledu na to, zda je soubor amatérský nebo profesionální. Problematika je totiž na obou dvou stranách stejná.

Za posledních čtyřech let došlo k jisté rezignaci na osobnostní téma. Jako by ona mimodivadelní síla, která člověka k něčemu vedla, hnala, co bylo na všech úrovních společné, stejné, vyprchala. Nikoliv jen z prken jeviště, ale i z hlediště. Doba se změnila a divadlo jako by mělo písek v soukolí. Vyprchala tato spojitost jeviště a hlediště ve vnímání mimodivadelních souvislostí a najednou se začaly objevovat nedostatky ve zvládnutí vyjadřovacích prostředků, které tato mimodivadelnost a touha po výpovědi překrývala. Ukazuje se, že dochází k trojímu jevu.

Vznikají divadla a vznikají inscenace na podkladě tzv. spolkové činnosti. Divadlo se děje uvnitř souboru, pro vlastní libost těch kdož to provádějí, pro libost svých spoluobčanů, kteří z toho mají radost, obojí jest v pořádku. Problém nastává, když představení sleduje jiné publikum, např. na zájezdu. Soubor se ocitne mimo své zázemí a najednou přestanou fungovat ony mimodivadelní prvky, tentokrát ovšem na jiné, ryze společenské rovině. Vnímání představení mimo kontext souboru v jeho místě postrádá sílu společenského zázemí a odhalí nedostatek divadelních náležitostí, které jinak ono "mimodivadelní" je doma schopno překrýt.

Dalším jevem je, když si tyto věci začnou divadelníci uvědomovat a pokusí se hledat řemeslo. To normální řemeslo, principy divadelní abecedy, bez ohledu na to, zda jsou amatéři nebo profesionálové. (Tomu dělení beztak nerozumím už léta.) Hledají prvky řemesla, metody, způsoby. V tom okamžiku představení bývá zajímavé především pomocí, která je cítit z jeviště, a i když představení ne zcela funguje, cítím jistou sílu, jistý pocit, že možná ne příští, ale třebaš přepřítští představení, pokud půjdou touto cestou, bude fungovat tak, že bude možné se bavit o estetickém dopadu toho divadla. Soubor začíná cítit a cítit divadlo ve smyslu uměleckého druhu a hledá principy a prvky pro své sdělení. Je to určité přiznání divadelnosti.

Třetím jevem jsou soubory, které na to jdou prostřednictvím emocí - v dobrém slova smyslu: nestydí se, pokud to hra obsahuje, dát emoce najevo. A pokud jsou v takovém projevu poctiví, nekalkulují a nikam neuhýbají, jsou otevření, pak to divák zasáhne. (V.Z. připomíná představení Ptáka Ohniváka a lišky Ryšky,

přehlídka Popelka, soubor z Ústí n.L. - pozn.S.G.) Zde se nejvíce projeví často opomíjený, ale důležitý jev, rozdíl mezi hrou a nápodobou! Pokud někdo takto dělá divadlo, pak je to dobrá startovací čára. Nedomnívám se, že mu to vydrží dlouho - jistý počet repríz a projeví se racionální uvažování, jak znova takového účinku dosahovat a ona otevřenost a z ní vyplývající emotivnost, která divákovi zajímala, zcela zákonitě zmizí. Pokud si zachová tu základní poctivost k tomu co dělá (případ Starce a moře - Vrága, Jesličky), funguje to dlouho. Ovšem, jestliže soubory tohoto typu pochopí, že k emotivní otevřenosti potřebují ještě řemeslo, jejich divadlo má šanci se stát normálním uměleckým druhem. Divadlo pak ve svých divadelních prostředcích se přestane spoléhat na mimodivadelnost. Začne se vyjadřovat uměleckými prostředky o věcech, které nás zajímají. Těžko se přestane v jistých oblastech spoléhat na sousedskost, tam jsou určité limity, a kdoví, zda by to nebyla chyba.

Nejsem velký optimista, nemyslím, že tento trend by zasáhl nějak rychle, ale známky těchto nových procesů se objevují. Neméně, ale stejně silně - více v profesionálním divadle - se těžko zbavujeme předchozích návyků. Občas na některých jevištích převažuje exhibice, předvádění, nad existenci, bytím na jevišti. Jde o schopnost nejen dramatickou situaci objevit a dekodovat, ale také do ní jevištně vstoupit. fungováním na jevišti.) Určitá míra "zatvrdnutí" profesionálních (i studiových) souborů zůstává.

/Téměř doslovný přepis předneseného příspěvku spáchal

Saša Gregar/

Jan Merta:

Loni jsme viděli asi deset činoherních divadel, v podstatě nápaditých, v souborech jsou vedle odvážnějších herců, kteří se nebojí dávat své pocity všanc i další, kteří jen sekundují, protože se bojí otevřenosti (snad). Zajímavá byla inscenace holické Lucerny. (Udělalí sami sobě dílnu, i pro diváky, pozn.V. Z.)

Zdá se mi však těžké - jak proniknout nebo zjistit záměr souboru, záměr režiséra inscenace, aby porotce v intencích tohoto záměru představení posuzoval. Těžko ho mohu roubovat na své představy, stupněm poučenosti každý mnohdy vnímáme jinak. Režisér bývá spokojen, porotce naopak, divák...

(To je pořád, pozn.V. Z.) S odstupem času však bývám tolerantnější, řadu věcí doceňuji, uvědomuji si limity režisérů, herců, souborů.

/Opět téměř doslovně i se vstupy V. Zajíce zaznamenal

Saša Gregar/

Sešli jsme se v podkroví

(Z veřejného deníku Sváti Pilaře)

Když jsem šel na letošní valnou hromadu VSVD, nehyřil jsem optimismem, protože ta minulá na mne nepůsobila příliš valným dojmem. Možná, že to způsobily velké prostory pardubického "Komorníku", kde se těch pár divadelníků ztratilo. A při čtení letošní pozvánky jsem nadšením také příliš neoplýval - "V podkroví". Připadalo mi to jako "Přijďte k nám - my k vám taky nelezem". Ale přesto jsem lez, a když jsem vylez, byl jsem příjemně vydešen: útulný prostůrek pro padesát lidí, s malým bářečkem. Velmi se mi ulevilo. Takové prostředí zaručuje poloviční úspěch našeho valného hromadění. Ano, hromadění, protože se schází to nemělo téměř nic společného. Prostě se tu sešla hromada fajn lidí, která si navzájem předala hromadu informací.

Protože podrobnosti o obsahu a průběhu valné hromady se dozvíte (jste se dozvěděli) na jiném místě tohoto Vševedníku, zbývá mi jen dodat, že ne všechny informace byly příjemné. Ale těch příjemných byla většina.

A ještě něco mě velmi potěšilo: prezenční listina. Na té se poprvé mezi řádnými členy objevilo jméno Mirky Císařové - poprvé jí to totiž okolnosti dovolily. Přeju jí - a určitě nejsem sám - aby se její jméno objevovalo na řadě dalších prezenčních listin našich dalších

a dalších valných hromad. A všem divadelníkům přeji, aby se měly proč konat a měly takového hostitele, jako bylo letos Klicperovo divadlo.

S.P.

Poznámka na okraj

Na další dlouhodobý pobyt v léčebně jsem nastupovala v pondělí, takže jsem byla moc ráda, že jsem se mohla zúčastnit valné hromady VSVD v krásném prostředí v podkroví Klicperova divadla. Nechtěla jsem si to nechat ujít. Nejen proto, že jsem členem a že mne i v invalidním důchodu dění východočeského divadelnictva zajímá, ale i proto, že jsem se těšila, že uvidím řadu velmi mi milých tváří, se kterými jsem řadu let spolužila svůj život. Prostředí bylo krásné a útulné, jednání dobře připravené, atmosféra přátelská a důvěrná, leč tváří milých, spřízněných, málo. Přesto, že si to v rámci současného celospolečenského i divadelního dění umím vysvětlit, přeci mne ta absence mnoha dobrých známých zaskočila. Kde to všechno je. Zavírá se to do úzkého světa pouze svého souboru, své obce, svých diváků, svého pochybování, své neomylnosti, svého malého, nebo velkého divadelního činu. Ztrácí se nejen zvědavost, ale už i zvědavost na výsledky tvorby přátel a přátelství se jaksi ztrácejí a přeskupují. Ale hlavně je tu neochota zajímat se mimo sebe o věci v amatérském divadle veřejné. Jistě, všechno to chápu. Teprve doba asi ukáže co je nutné a dobré. Přesto je mi ale toho všeho nějak líto. Postrádám v té atomizaci schopnost přesahu. Tím víc si cením těch několika lidí, kteří v tom příjemném útulném prostředí Klicperova divadla (kam nás přišel pozdravit i jeho ředitel) seděli vpředu, čelem k nám. Jejich zásluhou se může konat řada setkání ve východočeském regionu, která ten přesah ještě umožňují. Vím, jaká je to práce. Patří jim za ni alespoň poděkování. Poděkování Honzovi Mertovi, Brěťovi Lelekově, Svátovi Pilařovi, Janě Albrechtové, Michalu Drtinovi, Sašovi Gregarovi, Karle Dörrové, Aleně Exnarové...snad jsem na nikoho nezapomněla...A poděkování Radě VSVD, která zorganizovala i valnou hromadu a která ve spolupráci s Impulsem dále kutá ve prospěch věcí veřejných a amatérskému dění společných.

Mirka Císařová

**P L Á N
Č I N N O S T I
VSVD PRO ROK 1995**

1. I nadále vytvářet z Rady VSVD akceschopný řídicí orgán.
2. Hledat cesty a vytvářet předpoklady pro kontakty s okresy.
3. Ve spolupráci s IMPULSem vydávat zpravodaj Hromada minimálně 3 čísla).
4. Opět uspořádat Dílnu mladého divadla během prázdnin.
5. Zprostředkovávat odbornou pomoc souborům a ve spolupráci s IMPULSem vyhledávat na ni finanční prostředky.
6. Podílet se v úzké spolupráci s IMPULSem na organizačním zajištění Inspirace a přehlídky "pouličního divadla" v rámci divadelní přehlídky "Theatre European Regions" 20. - 28.5.1995 v Hradci Králové.
7. Organizovat setkávání východočeských divadelníků při Jiráskově Hronově a Loutkářské Chrudimi.

8. I nadále pracovat v českém středisku AITA/IATA a spolupracovat s dalšími divadelními organizacemi.
9. Navazovat a prohlubovat spolupráci s ostatními divadelními středisky v kraji (Chlumec, Týniště, Jesličky, Jilemnice apod.).
10. Jmenovat dle možností zástupce VSVD do přípravných výborů národních přehlídek ve Vysokém, Hronově a Chrudimi.
11. I nadále vytvářet systém spolupráce s IMPULSem a profesionálními divadly v rámci východočeského regionu.
12. Rozvíjet činnost Sekce pro loutkové divadlo a připravovat půdu pro vznik Sekce činoherní prostřednictvím jejího základu v okrese Hradec Králové.

Rozdělení funkcí v Radě VSVD

Nedoznalo pro rok 1995 podstatných změn.

předseda: Jan Merta

místopředseda: Karla Dörrová

(oba společně budou vykonávat funkci jednatele)

hospodář: Břetislav Lelek

evidence členstva: Svatopluk Pilař

zapisovatel: Zdeněk Vrága

zástupci v AITA: Lída Honzová, Břetislav Lelek, Karla Dörrová

členové: Michal Drtina

Eva Drábková

Petr Vrběcký

Revizní komise:

předseda: Jaromír Beier

členové: Alexandr Gregar

Aleš Němeček

**Představujeme nové členy Rady VSVD,
tak jak je vidí Pepa Tejkl:**

Zdeněk Vrága f u n k c i o n á ř e m

Ne, nejde o zmoudření donkichota, neboť Zdeněk, spatří-li větrný mlýn, neprodleně zaútočí. Na rozdíl od svého literárního předobrazu ztratí během útoku kopí, jakož i Rosinantu, a mlýn přesto přemůže.

Jistě, říká se, že kdo hledá, najde. To je však pustá teorie, kterou Zdeněk v praxi dovedl k dokonalosti. Jeho metodu detailně opěvuje člen divadelka Jesličky JUDr. Kozlovský, cituji z rozsáhlejšího eposu:

Zdeněk Vrága každou chvíli

pořád něco ztrácí.

Co našel, to zas ztratil,

soustavnou má práci.

Divadelník Vrága, toť osobnost velmi vrstevnatá, jež teprve kráčí ke svému zenitu.

První zónou Vrágy divadelníka jsou jevištní cestopisy, v nichž svou metodu nepřetržitých ztrát a nálezů uplatňuje coby zdroj komična. Vyplácí se svěřit Zdeňkovi scénografii i péči o rekvizity - sebeslabší scénář je tak zachráněn chaosem, který bravurně vytvoří. Spoluhráče mění hravě ve stafáž, kdykoliv si vzpomene, ba v bezvýznamné křoví. Tento muž, jenž trpí závratěmi, na každém vrcholu prohlašuje, že je to naposledy, že již nikdy více. Naposledy stanul na Mont Blancu.

Druhou zónou Vrágy divadelníka jsou jeho vlastní projekty, v nichž přesvědčí neuvěřitelnou sadu naturščiků, že zahynout na jevišti je nezbytné. Sám při těchto produkcích jde vzorem a s planoucíma očima unikne několikrát o vlásek smrti, tu v obrovském větráku bez krytu, onde po zásahu elektrickým proudem, přičemž naturščiky polévá vodou, omračuje mraženými kýtami a napovídá jim text, který vyděšením zapomněli. Takovou bakanálií stal se opus Stařec a moře, v němž Vrága rozmetl na padrt dosud platné divadelní kategorie a vytvořil nové, totálně inzitivní. Kdo neviděl, neuvěří. Tato poloha Vrágovy činnosti skrývá v sobě čertovo kopýtko - je nereprizovatelná. Tedy - v oné kvalitě totálně inzitivní. Pracovitý Zdeněk začne zkoušet, doladovat, a kouzlo zmizí. Nu což, uvidíme. Právě chystá další hodokvas, Ferdu mravence. Již nyní si dokáží živě představit, jak ničí porotu, bratrovražedně se proucí o to, zda je Vrága geniální či naopak. V každém případě přimlouvám se za vyšší slušné těm porotcům, kteří v průběhu produkce zestárnou o více jak deset let.

Třetí zónou rozuměj Vrágu režírovaného někým - tedy zatím pouze mnou, neboť nikdo jiný nenalezl dosud ke své škodě odvahu Zdeňka obsadit. Prokazatelný talent se nelehko kočíruje a ještě obtížněji se mu nabízí adekvátní příležitost. Snad proto bývá začasť přehlížen, ba vysmíván. Příznačně zejména těmi, kteří již mají ve všem jasno a procházejí se cestičkami notně vyšlapanými. Doporučuji Zdeňka Vrágu ctěné pozornosti některého opravdového režiséra.

Zónou čtvrtou a poslední míním Vrágu přednášeče. Stalo se nejednou, že jeho přednes vyvolal zpočátku čtverácký úsměv publika, přesvědčeného skálopevně, že před ním stojí žertěf. Čím blíže k finále, publiku docházelo, že onen expresivní interpret svou výpověď vítězí, ačkoliv není zdaleka tak krasopisný, jak obvykle bývají vítězni sólisté, znalí příděchů a přesahů. Pro porotu stává se Vrágův výkon doslova neocenitelným. Jak ocenit, když kritéria v ruinách?

Ctěný diváku! Jdeš-li na produkci, v níž jakkoliv funguje Zdeněk Vrága, riskuješ. Uvidíš buď skvělé balábile, nebo naprostý krach. Jak vzrušující nabídka oproti těm, kde neriskujeme zhora nic!

Zdeněk je žákem, sponzorem a generálním dodavatelem klobás divadélka Jesličky v Hradci Králové. Okrajově též restaurátérem povahy vzácně nekořistnické, jenž nad zisk upřednostňuje výpravy do hor, divadlo, černého psa řečeného Mnohozvíře a tzv. Broučiny, což jsou nezletilé dívky ze Šumperska. Ještě okrajověji je panem domácím roztodivné svity nájemníků, pravděpodobně i mým. Především však je čerstvě odhlasovaným funkcionářem VSVD, nepije, nekouří a v kolektivu bývá oblíben. Jak mi nastínil, chystá se postupně k různým reformám v této organizaci. Neztratí-li do té doby členský průkaz, uvažuje též o kádrových změnách.

Josef Tejkl

Petr Vrběcký, m u ž m n o h a ž i d l í

Sympatický podkrkonošský mladík je profesionálem i amatérem, to jest úplně normální, debaty tohoto typu si nepřipouštějí. Působí v Klicperově divadle a Jesličkách, takže - pomineme-li Jana Zusku - průkopník každým coulem.

Jeho akcelerace je záviděníhodná, procoural již vzdor svému mládí Ukrajinu, chystá se do Moskvy a taktéž tuší, že divadelní větry vanou od východu.

Do Jesliček jej prý přilákala zvědavost, avšak jeho časté hostování po boku Markéty Miláčkové jeho zvědavost upřesňuje.

Čerstvý funkcionář VSVD bude jistě velmi zvědav i tam. Držíme palce!

Josef Tejkl

S E K C E
P R O

LOUTKOVÉ DIVADLO

Byla ustavena 17. prosince 1994. Honza Merta obeslal zkusmo patnáct lidí, sešlo se nás i s ním devět. Povídali jsme si o situaci v kraji, o tom co se kde děje a co by se dít mohlo, koho dalšího mezi nás ještě přistě pozveme...

Pak si říkáme, že by bylo dobré, kdybychom se mohli vrátit k tomu, co už dřív dobře fungovalo: co takhle otevřít opět zase jednou loutkářskou třídu lidové konzervatoře? Možnost systematického vzdělávání je přece potřeba... Karla navrhuje nový běh otevřít. Konzervatoř je prima, ale maximalistická, říká Blanka, možná by stačilo udělat jen tematicky navazující semináře...

A co věčná bolest loutkářů - nedostatek textů vhodných k inscenování?! Co v tom udělat? Padá návrh obrátit se na soubory, aby ze svého dřívějšího repertoáru poskytly texty, které by mohly hrát i jiné soubory a tyto texty pak doporučovat prostřednictvím Hromady, s anotací... Blanka navrhuje, že by mohl být k dispozici originál textu i scénář na jeho podkladě v souboru vzniklý - jako určitá "samovýuka" pro ostatní... Texty by měl shromažďovat Impuls a mít je k dispozici ve své knihovně...

Pak hovoříme o naší chystané krajské loutkářské přehlídce, kterou plánujeme opět v Draku na první dubnový víkend. Co bychom chtěli, kromě množství hezkých představení pochopitelně? Čas na diskusi o divadle... Čas na pokec a na mejdan... (Nebude mít ten víkend nějak málo hodin?!)

A pak je řeč o Inspiraci, Šancích, o tom co Dáda a Matěj a Michal a Jaroměř a - a že se zase sejdeme, abychom co nejlíp připravili už zmíněnou krajskou přehlídku. Tak ahoj!

-ex-

IMPULSY Z IMPULSU

BYLO-BYLO

21.

LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA

"O CENU MATĚJE KOPECKÉHO V LIBČANECH"

Na organizaci se podílí Obecní úřad v Libčanech, IMPULS a VSVD.

Opět listopad a jeho 4 neděle trávíme v Libčanech v sále hostince U Jerů na přehlídce loutkářských souborů. Opět známé tváře - paní učitelka Bursová, paní Helena Ryklová a další z Libčan, zástupce IMPULSU a VSVD Jan Merta a hosté: nepravdivelní - paní ředitelka IMPULSU Jarmila Šlaisová a pravidelní, Matěj Kopecký se svou ženou Aničkou a Mirka Kostřábová. Znovu jako loni, bez oficiální poroty. Vítěze přehlídky určují diváci hlasováním lístky. I tentokrát hlasování proběhlo bez problémů, snad jen s větší objektivitou, skrze větší počet hlasovacích lístků. Hlasovalo se po každém představení zvlášť, kromě neděle první kdy hráli ČMUKAŘI svá dvě představení, o kterých se hlasovalo najednou.

A opět stejná pozornost ze strany pořadatelů k souborům, během přehlídky i v závěrečném setkání a posezení zástupců všech souborů (kromě Čmukařů, hráli jinde) o poslední neděli. S pohoštěním a vyhlášením výsledků a předáním dárek souborům a diplomu vítězi.

Přehlídka to byla pěkná. S bohatou účastí diváků po celou přehlídku. 7 souborů, 8 představení. Vždy dvě představení každou neděli. Podívejme se co, jak a o čem soubory hrály. Většinu představení jsme ještě na přehlídkách neviděli.

Nejvíce hlasů dostalo představení jaroměřského souboru LS BODI - inscenace Jiřího Žáčka Jak se čerti ženili. Pro děti atraktivní titul předznamenával příběh o tom, jak Kašpárek s Honzou vysvobozují princeznu z pekla, kde si ji chce vzít za ženu sám Lucifer. Jednoduchý, verbálně pojatý příběh, bez výrazných dramatických zápletek, stojí více na slovech než na jednání. Soubor jej zahrál odkrytě, únanovskými marionetami, na jednoduché stylizované scéně. Soubor jej srozumitelně reprodukoval a právě ta čitelnost a posloupnost vývoje příběhu, zřejmě zaujala děti natolik, že se staly

soustředěnými a pozornými diváky. A velice spontánně reagovaly na repliky čertů k dětem mířeným. Jednoduchý, čitelný příběh tu dostal hlavní cenu dětského diváka.

S marionetami také vystoupil počtem účinkujících malý soubor z Vamberka. (Druhý počtem hlasů.) Sahrál starší hru Františka Čecha Honza a drak, kterou do současného loutkářského jazyka převedl hrající principál Michal Drtina. Soubor ji zahrál odkrytě na improvizované, stylizované scéně, jako veselou, v komediální rovině vedenou inscenaci s aktivní účastí dětí. V příběhu je opět Kašpárek, ale ten je tentokrát spolu se starostovou dcerou zajat drakem, aby je Honza po dobrodružném putování a po překonání všech překážek, které se mu staví do cesty při získávání dračího vejce, konečně vysvobodil. S loutkou Honzy se hrálo i mezi dětmi. Děti vnímaly jen Honzu a skrze příběh měly z něho respekt. V druhé polovině se příběh trochu zkomplikoval a zájem dětí jako by na chvíli opadl. Ale šťastný konec vše napravil.

Třetí marionetovou inscenaci (a shodou okolností i třetí v počtu hlasů) sehrála dvojice loutkářů Jiří Polehňa a Dobroslav Illich, jinak LS POLI z Hradce Králové. Byla jí humorná, podle předlohy staré vlastenecké hry lidových loutkářů, komedie O posvícení v Hudčicích. Vyvedená v upravené a zkrácené verzi, stylizovanými řezbovanými marionetami na drátě, jednající o setkání knížete Oldřicha s uhlířem Matějem a jeho ženou Mankou v krivoklátských lesích. Matěj zachrání Oldřicha před Vršovcem Kochanem a je pozván do Prahy na hrad. Humor těží z jadrného, prostého až naivního, ale poctivého jednání uhlíře Matěje. Příběh je tu až příliš jednoduchý a přímočarý a ústřední zápletky, kdy Kochan napadá knížete Oldřicha, je nevýrazná. Ve scénáři i v provedení. Snad je to i tím, že představení jsme viděli krátce po premiéře.

ČMUKAŘI z Modřic sehráli nejprve šitými loutkami zvířátek v nápadité dramatizaci několik kapitol známé dětské knížky Medvídek Pú s přívlastkem "tak nějak". Inscenace, o které bylo v superlativěch v Hromadě psáno již v roce 1993. Po přestávce pak vystoupili se třemi krátkými, divácky úspěšnými groteskami, označenými jako Slavné přídávky, které obsahovaly: výstup pro jednu herečku O nepoučitelném klukovi, Pohádku dračí - o dráčku, princeznu a housence Žravce a Pidipohádku z inscenace Lárk ičičok, realizované osobitým nenapodobitelným loutkářským myšlením a hereckým uměním známé dvojice, dnes už trojice Dáda + Jarda + Romana. ČMUKAŘI byli se svým Medvídkem první a diváci z Libčan byli ještě neklidní a na divadlo poněkud nepřipravení. Chovali se trochu jako doma před televizí, kde konzum pochutin je někdy důležitější než vnímání obrazovky. Šustili sáčky a rodiče chodili pro limonádu během představení a pilo se a hodovalo. Trochu přeháním. Ale zajímavé je, že to samé se odehrálo v minulém roce. O druhé neděli pořadatelé diváky upozornili na jejich rušivé vlivy a od těch chvil nebylo lepších diváků. Tentokrát se o klid dokázala hned po přestávce postarat Dáda v úvodu ke Slavným přídávám, svým hereckým šarmem a důrazným vystoupením. Ale přesto, abych byl objektivní a všechno nesvaloval jen na diváky, část bych přisoudil i Čmukařům. Inscenační klíč, který si vymysleli pro realizaci medvídky Pú, není vůbec jednoduchá záležitost. Příběh se tu vytváří v myšlenkové rovině z pocitů vyvíjejících se vztahů, v příhodách které spolu Pú, Ijáček a prasátko prožívají a při kterých naivně a dětsky objevují svůj vztah k sobě i ke světu kolem. Slovo je tu používáno velice střídme a vše závažné vzniká jednáním. Jestliže se oslabí vnitřní podněty k jednání a omezí vztahy, ochuzuje se v tom křehkém provedení i příběh, který je najednou kusý a oslabený a diváci mu přestávají rozumět a zajímat se o něj. Prostě u tohoto způsobu divadla není možná úleva směrem jen k reprodukci textu. Jiná situace byla v Pohádce dračí. Herecká zkušenost a čitelně odehraný příběh, ozvláštněný jednáním výrazných loutek, připoutal pozornost diváků a pobavil je. A Pidipohádku, i když si ji diváci pamatovali z minulých přehlídek, vnímali naprosto soustředěně.

LS HAD z Hradce Králové se na přehlídce prezentoval téměř premiérovým představením (premiéra byla totiž den předtím), vlastní

dramatizaci známé klasické pohádky *Tři zlaté vlasy děda Vševeda*, motivovanou stejnojmennou loutkovou hrou Františka Pavlíčka. Hra o strážních a ušlechtilém jednání rybářova syna Plaváčka, který navzdory nepřízni krále získává jeho dceru i bohatství jako odměnu. Hrál se na jednoduché, stylizované, sporé (jen látkami ohraničované) scéně, oživované jednáním osob s maskami a dvou loutek - javajek - Plaváčka a princezny. Zajímavě pojatá, zatím však ještě syrová inscenace v plné míře nezdůvodnila použití těchto dvou hereckých plánů a dramatický příběh dostatečně nezdůraznila.

Přehlídka obohatila i dvě vystoupení dětských souborů hrajících pro děti. A to děvčata Romany Hlubučkové ze ZUŠ Chlumec, která předvedla pásmo drobných, kratších i delších výstupů na podkladě říkadel a veršů Michala Černíka, nazvané *Pohádky pro malé i větší diváky*, jako hravé, věcmi a metaforami obohacené zobrazení drobných humorných anekdot, s vtipnými pointami. Poskytovalo divákům potěšení ze hry, více u těch delších výstupů, které nesly drobný, na jevišti rozehrávaný příběh, než u těch krátkých, anekdotických, kde účinnosti se dosahuje přesným jednoznačným a výrazným zacílením.

A děvčata ze ZUŠ Na Střežině - Jesliček z Hradce Králové (zase děvčata a vůbec žádní kluci) pak zahrála humornou hříčku Karla Šefny *O princezně a dědečkovi, se kterým byla legrace*. Zpola loutkami, zpola živě, vypráví o čarovném působení dědečka, který sám sebe nakonec začaruje do krásného prince a nezbude mu nic jiného, než se s princeznou oženit. Zasluhou souboru je, že sáhl po této vtipné, veselé hříčce, pojednané specifickým šefnovským humorem a myšlením, byť obtížněji převoditelné do jiného prostředí, a připomenul její stálou svěžest a nadčasovost. Karel ji napsal před léty a úspěšně hrál se svými dvěma ještě malými dětmi pro potěšení diváků.

Přehlídka byla zajímavá rozmanitostí příběhů a loutkářských žánrů. Velká péče hostitelů z Libčan pak pobyt souborů jen zpříjemňovala. Všichni se samozřejmě těší na příští ročník. Snad se i příště seženou prostředky na její uspořádání, kterými letos přispěl Obecní úřad v Libčanech a hradecké středisko IMPULS.

A na závěr jedna moraliťka: I z této přehlídky vyplývá jedno poznání, aby inscenátoři nezapomínali při všech metaforách a jiných ozvláštněních, že to jsou jen prostředky k tomu, aby příběh zazněl bohatěji a srozumitelněji a tak účinněji působil na diváka. Ale že v žádném případě by neměly příběhy zašumlovat a znečitelnit. Neboť linka příběhu a vývoje událostí vede diváka od začátku ke konci a ke konečné katarzi a k prožitku dobrodružství, skrze nějž divák dospívá k poznání.

A ještě jedna poznámka: V části o inscenacích jsem se dopustil jistého zjednodušení. Pod slovem příběh je míněn souvislý tok informací, buď dramatického nebo literárního původu. Správnější označení by asi bylo "dějová linka". Ale v podstatě jsem měl na mysli děj a prolínání děje literárního s dějem dramatickým, podle úrovně realizace předlohy. Podle mého nabývá vrchu při pouhé reprodukci předlohy děj literární a naopak při tvořivé interpretaci pak děj dramatický.

Jan Merta

BYLO OTVŘENO
SEMINÁŘ
O DIVADLE
PRO DĚTI

Dobré zkušenosti se seminářem pro učitelky základních škol v Havlíčkově Brodě přiměly IMPULS k podobnému kroku v Hradci Králové. 28. listopadu proběhlo v Draku po představení Sněhurky setkání s čtyřicetiletými učitelkami mateřských škol. Lektor Luděk

Richter (ARTAMA Praha) zaujal přítomné svými zkušenostmi v oblasti divadla pro děti. Cílem operativně doplnovaného semináře bylo ujasnění současných podmínek limitujících vztah kulturních zařízení, škol a uměleckých aktivit směrem k dětskému divákovi. Zaznělo mnoho závažných, až varujících zjištění. Ze složitě situace je jediná cesta, soustavné a citlivé působení na děti v jejich složitém postavení. Účastnice setkání přijaly tento způsob otevření jim dobře známých problémů velmi vstřícně. Odcházel s příslibem další spolupráce při hledání cest dobrého divadla k dětem.

O podobné akci uvažují ve Vamberku.

-KD-

BYLO OTVŘENO
DÍLNA
MLADÉHO
DIVADLA

Víkendová nástavba Dílny mladého divadla proběhla 3. a 4. prosince v prostorách Jesliček v Hradci Králové. Lektori Petr Kracík a prof. Jan Císař navázali na svou skvělou pedagogickou práci v letním Turnově. Posluchači zaznamenali asi třetinovou neúčast. Ostatní měli možnost rozvíjet to, co v intenzivním prázdninovém kurzu načerpali. Patnáct účastníků dvoudenního soustředění při herecké výuce zaměřené hlavně na počítky a pocity přistoupilo ochotně k plnění úkolu. Chybělo jim však výraznější vnitřní zaujetí pro věc. To se projevilo i při pozdních nástupech do výuky a v malé vzájemné ohleduplnosti při vlastní práci. Přesto jistých výsledků bylo dosaženo. Zajímaly by mě názory mladých účastníků, už vzhledem k přípravám dalšího ročníku dílny.

-KD-

BYLO OTVŘENO
POHÁŘEK
SČDO

Termín: 21.1.1995

Místo: Hradec Králové

Porota: Jiří Hraše (předseda), Daniela Musilová, Jan Merta

Oblastní soutěž východních Čech v monologích a dialogích se konala v Divadélku Jesličky ZUŠ Na Střežině. Při jedné absenci se soutěžního kola účastnilo 11 žen, 4 muži a 5 dialogických výstupů. Charakter soutěže byl dán převahou mladých interpretů, výkony byly převážně dobře založeny, ale v realizaci nejčastěji nedotaženy, nedůsledně vedeny k pointě, málo konkretizovány. Soutěžící traktovali s chutí a zájmem textovou předlohu a vystoupení dopolední prvé a večerní druhé části proběhlo v příjemné atmosféře. Vítězové byli odměněni uměleckou keramikou z dílny ZUŠ Na Střežině.

Ženy:

1. Iva Harvalíková, Pardubice
Moliere: Zdravý nemocný - monolog Toinetty,
výkon byl vystaven a realizován uvolněně v dobrém kontaktu
s publikem, s porozuměním předloze a výrazným smyslem
i odvahou pro pauzu.
2. Denisa Žižková, Kostelec nad Orlicí
G. Hauptmann: Potopený zvon - monolog Routičky,
výkon je koncipován s nápaditostí a fantazií a s bezprostřední
a působivou hravostí.

Muži:

1. Vítězslav Březka, Žďár nad Sázavou
A. Fuchs: Dekameron - monolog Filippa,
výkon projevuje smysl pro humor, je vystaven s přirozenou
logikou a s půvabným kontaktem s diváky (event. s diváčkou).
2. Aleš Balda, Pardubice
M. Frisch: Andorra - monolog Chlapce,
monolog se odvíjí se spontánní uvolněností a s fantazií
vybudovaných okolnostech. Situace i obrazu imaginární
partnerky.

Dialogy:

1. Jan Dvořák a Josef Tejkl + jeden, Hradec Králové
Leacock: Vlastním přičiněním - role Johnson + Robinson + vrchní
číšník,
herci interpretují své úlohy se spontánní bezprostředností
a vkusnou nadsázkou, které vedou k jasnému a aktuálně
znějícímu poslání.
2. Jana Portyková + Karolina Rottová + jeden, Hradec Králové
K. Poláček: Dr. Munory - dialog Chotí a Slečny + manžel,
scénka je hrána s vyhraněným smyslem pro komickou srážku
a vkusnou volbou hereckých prostředků.

První místa znamenají delegování, druhá pak náhradníky, pro
národní přehlídku v Přerově.

Jiří Hraše

AMATÉRSKÉ
LOUTKÁŘSKÉ
SOUBORY
VÝCHODOČESKÉHO
REGIONU 1995

Toto je titul nenápadného sešitku (ovšem výtvarně
vypraveného Mariem Alfieri), který vydal IMPULS pro potřeby
amatérských loutkářů našeho regionu.

"Předkládáme vám výsledek aktualizace našeho letitého
adresáře loutkářských souborů východočeského kraje, tak jak jsme
jej zaznamenali z odpovědí na náš anketní list, který jsme rozesílali

v říjnu 1994, na adresy 51 souborů. Vrátilo se nám 26 odpovědí.
Z toho v pěti případech již soubory nepracují. Náš přehled však
uvádí 25 činných souborů, neboť pro 4 z nich, které asi opomenuly
dotazník zaslat zpět, jsme informace o jejich činnosti uvedli
z "Oznámení o premiéře", které máme k dispozici. Skutečný stav
hrajících souborů v kraji bude však o něco vyšší."

Tak začíná úvod uvedené publikace, která je k dispozici všem
zájemcům v IMPULSu a která je dílem především Honzy Mertý.
Mimo inspirace v ní můžete získat i kontakty na jednotlivé
soubory a u některých využít nabídky na hostování s jejich
představením. Přejeme hodně štěstí při vzájemném setkávání!

ex

B Ů D E
KRAJOVÉ
PŘEHLÍDKY

- Krajská soutěž uměleckého přednesu
a divadel poezie, Jesličky Hradec Králové
- 15. - 17.3.1995

- Krajská přehlídka mladého
a netradičního divadla, Vamberk
- 18. - 19.3.1995

- Krajská přehlídka dětských divadelních
a loutkářských souborů a recitačních
kolektivů, Ústí nad Orlicí - 25. - 26.3.1995

- Krajská přehlídka loutkářských souborů,
Drak Hradec Králové - 1. - 2.4.1995

- Krajská soutěž dětských recitátorů,
Jesličky Hradec Králové - 10. - 12.4.1995

- Krajská přehlídka činoherního divadla
pro děti Divadlo Dětem Havlíčkův Brod
- 11. - 14.5.1995

Setkání příznivců mladého a netradičního divadla s výběrem na Šrámkův Písek - Vamberk 18. - 19. března

Vyhlašovatel: DS Zdobničan Vamberk, Volné sdružení východočeských divadelníků, IMPULS Hradec Králové

Pořadatel: DS Zdobničan Vamberk a MK Sokolovna Vamberk

Program:

sobota 18. března 1995:

9.00 - 10.30 prezenze, příjezdy
11.00 - 12.00 dopolední blok představení
12.00 - 14.00 oběd seminaristů
14.00 - 18.00 odpolední blok představení
18.00 - 19.00 večere seminaristů
19.30 - 21.00 Divadlo HD Svitavy - Macbeth
21.00 - 24.00 seminář I.část

neděle 19. března 1995:

8.00 - 9.00 snídáně seminaristů
9.00 - 11.00 volný divadelní blok
11.00 - 13.00 seminář II.část
13.00 - 14.00 zakončení, oběd, odjezdy

Ubytování: pro nenáročné přímo v klubu ve vlastním spacáku na vlastní karimatce. Pro lektory a další účinkující v ubytovně v dvoulůžkových pokojích.

Stravování: Po celý den v klubu. Ceny mírné, obsluha příjemná.

Přihlášky:

DS Zdobničan Vamberk, PSČ 517 54, tel. 0445/21719, 41484
nebo IMPULS, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové 3,
tel. 049/42769

BUDE INSPIRACE

Výzva ochotníkům všech divadelních oborů a dětským souborům nejen z východních Čech!

Od 20. do 26. května budou vítány všechny nabídnuté aktivity pro vystupování na pódii v okolí Klicperova divadla v Hradci Králové. Jedná se o vyjádření souměřitosti s Mezinárodním festivalem regionálních divadel i s oslavami 770. výročí založení královského města Hradec Králové.

Všem vystupujícím souborům budou hrazeny náklady spojené s dopravou do Hradce a budou jim nabídnuty přenosné festivalové

vstupenky, jakožto ocenění projevené vůle přispět ke zduaru oslav a k dobré atmosféře mimořádného svátku divadla.

Podle charakteru vystoupení či představení budou programy umístěny a časově zařazeny. Vše se bude dít dohodou. Diváci budou složeni jak z hradecské veřejnosti, tak z bohatého spektra festivalových hostů. Přihlášky, návrhy i dotazy směřujte do IMPULSu k pracovníkům slovesných oborů, Karle Dörrové a Honzovi Mertovi (500 03 Hradec Králové, Okružní 1130, tel.+fax: 049/46560, tel.: 049/42769).

BUDE

27. - 28. KVĚTEN

BUDE PATŘIT NAŠÍ TRADIČNÍ INSPIRACI 95.

VZHLEDEM K TOMUTO
ČASNÉMU TERMÍNU,
ZVOLENÉMU PRO VYTVO-
ŘENÍ KONTINUITY
S VÝŠE UVEDENOU
VÝZNAMNOU AKCÍ,
ŽÁDÁME VEDOUcí
SOUBORŮ O BRZKÉ
OHláŠENÍ PŘIPRAVO-
VANÝCH INSCENACÍ
K MOŽNÉMU ZHLÉDNUTÍ.
POMŮŽTE NÁM PŘI
ZABEZPEČENÍ KLIDNÉHO
OBDOBÍ VÝBĚRU, A TÍM
I KE KVALITĚ CELE
MEZIOBOROVÉ
PŘEHLÍDKY.

- KD -

VÝCHODOČEŠ! NA NÁRODNÍCH PŘEHLÍDKÁCH

F E M A D

festival a dílna divadla pro děti Libice nad Cidlinou 1994

Poprvé jsem byla na FEMADu před mnoha a mnoha lety - ještě v Poděbradech. A byla jsem přesvědčena, že na FEMAD již nikdy nepojedu. Tenkrát mi vůbec neimponovalo vystupování některých mladých divadelníků, kteří všechno věděli nejlépe a jediné správně. Jenže od té doby uplynulo mnoho času a současný FEMAD je o něčem jiném. Byla jsem tam a líbilo se mi to. Tolik úvodem.

A teď. Co teď? FEMAD byl v září a teď je konec ledna 1995. Já jsem slíbila, že napíšu do Hromady o této přehlídce a samozřejmě, že se to odkládá a odkládá a pak už se musí. Na druhou stranu si zase člověk může ověřit, co v něm zůstalo, když vyprchají všechny nepodstatné dojmy.

Takže:

1.

Organizace - na úrovni

2.

Péče pořadatelů - vzorná

3.

Jednotlivá představení - každé jednou větou:

Divoké labutě

- Mladá scéna OKD Ústí nad Labem
- Dětský divák touží po velkém divadle, a proto zřejmě odpustí souboru spoustu nedostatků v herecké práci.

Čtvrté přikázání

- Divadelní spolek TYL Rakovník
- I děti mohou vidět takovouto inscenaci, musí se však s nimi hovořit nejen o problémech, které jsou jejím obsahem, ale i o problémech dalších.

Popelka

- Dětský soubor LOJZÍK divadla A. Jiráka Úpice
- To, co zprvu vypadá jako hezký nápad, může během repríz sklouznout k nepříjemnému podbízení.

Kérkonošská pohádka

- Loutkářský soubor STRÍPEK Plzeň
- Půvabné a příjemné představení pro malé i velké.

Můj medvěd Flóra

- Kejkliř Bořivoj Praha
- Inscenace, která se povede, když jsou všichni naladěni na stejnou strunu.

Pejsek a kočička

- Divadýlko KUBA Plzeň.
- Když se to povede takto, stojí zato divadlo dělat.

Kulihrášek

- Divadlo rozmanitostí Most
- Nádherná výtvarná záležitost, ale spousta nepříjemné krutosti v jednání.

Princezna na hrášku

- Divadlo dětí ALFA Plzeň.
- Nic mi z toho nezbylo.

V páté knoflíkové dírcě

- Loutkářský soubor C Svitavy
- Hezké, chci to vidět ještě jednou, ale při přibližně stejném věku diváků.

O ztracených barvičkách

- Janáčkova akademie múzických umění, divadelní fakulta Brno, výchovná dramatika neslyšících
- Když se na jevišti jedná, není potřeba slov.

Benjamín na mori

- Divadelní soubor OFINA Bratislava
- Málokdo zvládne sám arénový prostor, tato dívka jej nezvládla.

Napadlo hodně sněhu

- Divadélko Jesličky ZUŠ Na Střežině Hradec Králové
- Klukům se to moc povedlo.

Bezhlavý rytíř, též Korando a Špadolino neboli Obležení hradu Valečova

- Naivní divadlo Liberec
- Divadlo, divadlo, divadlo. Moc bych si přála, aby co nejvíc dětí mohlo takové divadlo vidět.

O soukání

- Divadelní soubor HOP-HOP ZUŠ Ostrov nad Ohří
- Když talentovaný vedoucí dobře vede "své" děti, vznikne velice dobré představení.

4.

Odborné semináře

- mám velice silný zážitek ze semináře vedeného MUDr. Václavem Moravou, psychiatrem z Českých Budějovic. To, co se tam o dětech, divadle a životě povídalo, bylo pro mne zajímavé, inspirativní a cenné.

5.

Dětská porota

- a dětští diváci. Nejsem si až tak úplně jistá, zda je dobře, když při této přehlídce se skládá diváctvo větším dílem z dospělých seminaristů, pak z dětské poroty a nakonec tím nejmenším dílem z běžných dětských diváků. Také si myslím, že kdyby dětská porota byla sestavována přímo na místě z dětí přichozích, byly by její výsledky trochu odlišné. To však je pouze můj dojem a vůbec nehodlám kritizovat tento způsob práce s dětskou porotou, protože vím jak je to těžké s dětmi pracovat.

To jsou zhruba mé "vzpomínky" na FEMAD a věřím, že i letos se mi podaří jet tam znovu.

Lída Honzová

Krakonošův divadelní podzim Vysoké nad Jizerou

Jubilejní, pětadvacátý. V atmosféře, jaké ho známe. Se všemi tradičními vítacími a rozlúčkovými obřady, s večerními tanečky, s dopoledními diskusemi o divadle i celodenními (respektive celonočnedenními) srandičkami, s vzájemnými setkáváními s lidmi a nádhernou krajinou, se vzornou péčí Divadelního spolku Krakonoš...a v neposlední řadě pochopitelně také s venkovským divadlem.

Když si tak s odstupem vybavuji ten říjnový týden, musím se přiznat, že se mi kromě pohody a atmosféry (k níž patřil i štafetový srandažád s dvěma hlávkami zelí na trakaři kolem vysokého kostela - ještě teď funím a chraptím, když si na to vzpomenu!) vybavuje především inscenace Pejska a kočičky souboru s Polné, která byla hravá, poetická a velmi komunikativní. Takových představení pro děti je skutečně jako šafránu. Navíc se dá složit do jednoho osobního auta a hrát přímo ve třídách mateřských i základních škol. Ale ve Vysokém fungovala i na velkém jevišti, v dětní nabitěm sále. Vybavuji si závěrečný obraz, kdy bylo jeviště zavaleno kvantem nejrůznějších plyšových hraček jako dárků pro nalezenou plačící panenku. Náhdera!

Ostatní představení mi poněkud splývají a musím se víc soustředit a vzpomínat, mám-li si vybavit jejich specifika. Asi je to tím, že přes veškerá a nadměru užitečná hledání (repertoáru, divadelního tvaru, hereckého výrazu...) nebyly výsledné podoby inscenací dostatečně výrazné a měly své problémy.

A co letos Východočeši? Z krajové soutěže postoupil do Vysokého soubor JAROSLAV z Luže s Venclikovou hrou Vrať mi to pyžamo! v režii Sváti Vobejdy. Už sama hra přináší určité problémy, které se v inscenaci nepovedlo vyřešit, takže jsme trochu tápali a v duchu pátrali po logice věci a toho, proč si soubor hru vybral (určitě věděl proč!) a co nám chtěl sdělit. Přes veškerou snahu se to tak docela nepovedlo, a to i přes zjevné herecké dispozice aktérů.

Nemohu se nezmínit o domácím vysokém souboru KRAKONOŠ - i když letos postupoval ze severočeské krajové přehlídky, pořád je taky trochu "nás". Uvedl hru Woodyho Allena Nepijte vodu. Místo osvědčených hereckých bardů souboru se na jevišti objevila omladina, odvážně se potýkající s inscenací hry ne právě jednoduché. Dobře řemeslně napsaný text plný vtipných bonmotů z jeviště oslovoval i přesto, že vysoký soubor neměl tak zcela ujasněn žánr hry a že herecká práce byla poněkud různorodá - nejpřesvědčivější ve výstavbě a poloze postavy byl Robert Nesvadba jako americký turista Walter Hollander. Ale radost ze hry a chuť vkusně pobavit diváka byla viditelná u všech a tak i to určitě přispělo k pěknému diváckému ohlasu inscenace.

A co dodat? Že se těším na příští ročník! (Mimochodem: už tradičně jsme vyráběli se Sašou Gregarem přehlídkový zpravodaj Větrník - díky novým možnostem tisku jsme inovovali a díky píli Ivo Mičkala vycházeli s fotkami! Hned má člověk tu správnou motivaci!)

Alena Exnarová

VIDĚLI JME

Divadelní soubor SYMPOSION Třebachovice Zdena Horynová: MOUDRÁ ŠEVCOVÁ

Plakát na trebechovický SYMPOSION 94 ve mně probudil nostalgické vzpomínky. Kdeže slavné doby tohoto divadelního festivalu jsou?

Na tom letošním hájil barvy domácího souboru dětský soubor. Měla jsem možnost se zúčastnit představení hry Zdeny Horynové Moudrá ševcová. Režisérka Anna Riegrová si zaslouží poděkování již jen pro ten prostý fakt, že domácí prkna neopustil - alespoň v zastoupení - domácí soubor. A byl v tom i jistý prvek naděje právě proto, že barvy hájilo divadelní mládí. A sluší se říci, že práce to byla v každém případě poctivá a divadelní mládí nadějně. Záleží na tom, kam se ta naděje poděje. Jestli vůbec v Třebachovicích zůstane. A pokud ano, jestli bude mít možnost zařadit se mezi ty starší, zkušené, kteří vždy patřili ve východočeském regionu k jistotám v oblasti tradičního divadla. Ale ať už to dopadne jakkoliv, možná že právě tohle představení může být pro všechny aktéry třeba tím zásadním setkáním s divadlem, ve kterém získávají svůj vztah k němu. A ani to není málo.

Režisérka si vybrala text své oblíbené autorky, který snadný úspěch nabízí jen zdánlivě. Sama zápletko o moudré ševcové, která uvede na pravou cestu všechny hrdiny příběhu, nenabízí přes základní komediální efekt dobré zázemí pro divadelní řešení situací. Tento nedostatek se jen těžko překlene jevištním řešením. Paní režisérce se podařilo vést dějem alespoň bez zbytečných násilností, přehledně, s pochopením pro specifiku dětského projevu, vkusně a jednoduše dětské hlavní představitelky. Šikovně při tom využila zapojení dospělých herců, kde zejména hlavní představitelka moudré ševcové, paní Karla Bořková, se stává motorem celého představení. Působí jako laskavý koordinátor a organizátor děje, je svým výkonem tmelící postavou, která nedopustí rozpad představení. Stejně tak i druhá dospělá představitelka, paní Květa Krajíčková, vnáší pro dětského diváka důležitý komediální prvek, který se ale svou silně vrstvenou groteskností poněkud vymyká střídáním prostředků představení. Paní režisérka řeší představení v základní rovině přehlednosti textu, jednoduše, ale ponechává prostor dětskému herci, neznásilňuje ho, ponechává mu radost ze setkání s magickým světem divadla. Řeší stejně tak jednoduše i výtvarnou složku a nedopouští se při tom žádného nevkusy, ani zásadních chyb. Méně úspěšně se jí pak daří další plán inscenace v řešení s dětskými herci - skřítky, použitými jakoby z dětského publika. Chybí tu základní zkušenost s tímto řešením, takže všechny tyto vstupy inscenaci mimo jiné i zpomalují.

Inszenace přesvědčuje o tom, že jsou tu položeny solidní základy pro práci s dětskými herci. Cesta k průkaznému divadelnímu tvaru

však bude stát ještě značné úsilí. Přesto však bylo pro mne dopoledne strávené v Třebelchovicích příjemným zážitkem i příslibem do budoucna.

Mirka Císařová

Amatérský divadelní soubor MěKS J i l e m n i c e Jiří Voskovec-Jan Werich: Nebe na zemi

Neděle 15. ledna odpoledne. Příjemně vytopená Dacia z Vamberka nás veze skrze mlhu mezi Hradcem a Jičínem, vzdoruje husté protikolonně navracejících se lyžařů, provede nás sněhem zavátou Jilemnicí až před kulturní dům. Halelujá, Nebe na zemi pánů Voskovce a Wericha může začít.

V čase svého uvedení pány V+W v Osvobozeném divadle nepatřila tato komedie k úspěšným. Poměřováno počtem repríz jejich ostatních kusů se krčila spíše na dolní ose křivky úspěchů. Snad tenkrát publikum její prognostický či jistá fakta označující charakter ne zcela nevidělo, ale spíše nechtělo brát na vědomí, považující je spíše za excesní. Zato v době starší o třicet a více let tato inscenace - snad pro náhlou zřejmost či, dnes oblíbeným slovem řečeno, jasnou transparentnost faktů - sklízela větší úspěchy. Nuže, jakou ozvěnu bude mít Nebe na zemi dnes, v jiných společenských souvislostech.

Už pár let jsem ji neviděl a přiznám se, že nevím, zda byla uváděna, takže mohu vycházet pouze z reakce publika, domácího publika Jilemnických. Ohlas byl zřejmý a jasný a jistě ji doma několikrát zreprizují, včetně představení pro školy. Ale jinak, obecně, si nejsem už její odezvou tak zcela jist. Ve společenské rovině místa vzniku tedy ano, neboť vykazuje jisté příznaky milie, včetně oněch souvislostí, které lze zahrnout pod vazby vyplývající z mimodivadelní funkce nazývané sousedské divadlo. Pokud však nahlédneme do roviny divadelní jako takové, vykazuje inscenace jilemnických jisté rozvolnění.

Za prvé zvolená rovina stylizace reflektující prvky divadla na divadle, je pro interprety natolik náročná, že jejímu udržení, tedy uchování zvoleného divadelního jazyka, musí věnovat podstatnou část úsilí, kterého se pak nedostává na sdělení patřící hře samé, jejím situacím a tématu. Za druhé z toho pak vyplývá, že temporytmus není zvládnán, a často - nejjasněji se to projevuje ve scénách postavených na verbální ekvilibristice, tedy tehdy, kdy smysl situace je vystaven na schopnosti hrát slovem a hrát si se slovem ve všech jeho významech - vykazuje plynutí bez akcentovaných křivek, tedy bez poukázání, proč se co děje či má právě tak dít. Za třetí jsou jisté nepřesnosti v mizanscénách, které tlačí herce k tomu, že situaci nepočínají od startovní čáry, ale od předstartovní přípravy.

Leccos z uvedeného by však mohlo doznat jistého zpřesnění, pokud bude mít soubor možnost více repríz a pokud se, samozřejmě, na tyto zásadní, ale velmi křehké prvky zaměří. Ještě jednou na počátek, aby nebylo zapomenuto: Nebe na zemi ve své společenské rovině místa vzniku a funkce amatérského divadla svůj smysl naplnilo.

Vladimír Zajíc

DS KLICPERA Chlumec nad Cidlinou Walter Hesenlever: LEPŠÍ PÁN

12. listopadu v Kulturním domě v Třebelchovicích, v rámci přehlídky Symposion vystoupil DS Klicpera z Chlumce nad Cidlinou s inscenací Waltera Hesenlevera Lepší pán. Režii měli paní Jelenská a pan Dušek, herci Klicperova divadla v Hradci Králové. Se souborem spolupracují již na několikáté inscenaci. Jejich pozitivní vliv je souboru jistě ku prospěchu. Nabídlí nám tedy veselohru o lásce a cestě k ní. Tatínek - vysoký podnikatel - nezkušená dcera a opravdu zamilovavší se ženich, jinak jistý typ sňatkového podvodníka, skrze dopisovací agenturu. Tuto činnost v zájmu lásky nakonec obětuje.

Už sama fabule nabízí jistou nadsázku v jednání, situacích, vedoucí k zábavě a k legraci a smíchu - k frašce. Na jevišti funguje všechno jak má být. Panuje tu jistý řád dobře organizovaného představení. Odpovídající hudba, vtipná scéna, zřetelná mluva a jednání herců i smích a reakce diváků. Přesto všechno bych čekal větší nevázanost či komediálnost směrem k frašce, jistě amatérské uvolnění. Jako by přemíra odpovědnosti po kvalitě omezila svobodu jednání a uvolnění, které je právě pro frašku tak důležité. Možná, že to byla reakce na prostředí, na menší účast diváků, neboť jak už je v "krajích" zvykem, cizí amatérský soubor nemá u domácího publika na různých ustlání. Ale nedejme se. Častějším hraním, větší známostí souborů se ledy postupně uvolní, zvláště bude-li na jevišti převažovat radost a chuť ze hry. A pak věřím, že tato poznámka kvalitu představení nijak nesnižuje.

Jan Merta

DS Jilemnice Ivo Fischer: MY SE VLKA NEBOJÍME

V neděli odpoledne 5. února jsme se za pěkného slunečného počasí vypravili do Vrchlabí, kde mládež divadelního souboru z Jilemnice pohostinsky hrála hudební pohádku Ivo Fischera My se vlka nebojíme. Je to hudební parafráze známého příběhu o třech prasátkách a vlkovi. Ten je zde nechce sežrat, ale chce nad nimi zvítězit v pěvecké soutěži. Vlkovi se podaří prasátka vzájemně rozkmotřit a dosáhne toho, že každé jde svou vlastní pěveckou cestou. Nebláhé zkušenosti z putování a poznání, že je vlk podvedl, je opět spojí. Společně pak před porotou ve zpěvu zvítězí nad vlkem, který se nakonec spokojí s funkcí jejich manažera.

Pohádka má řadu zápletek a je obohacována řadou písniček. Dává tak příležitost hudebně založeným interpretům i divákům k hudebnímu zážitku. Soubor však, podle nás ke škodě věci, položil důraz na vnějškové vyznění inscenace místo na realizaci pohádky prostřednictvím hravosti a dovednosti mladých. Uplatnil barevnost. Barevnost kostýmů i nápaditě nalíčených obličejů. A poněkud tím rezignoval na příběh, na dějovou dramatickou linku, na vztahy mezi postavami a interpretů k postavám, na situace, na překonávání obtíží, přes které dojdou prasátka k poznání, že ve spolupráci je síla k poražení vlka. A to vše v rámci hravé hudební interpretace. Zdůraznili více "televizní" podívanou. Jistým problémem inscenace byla i skutečnost, že vlk, který nakonec v pěvecké soutěži prohrál, byl daleko nejlepším zpěvákem na jevišti.

Ale přes tyto naše subjektivní výhrady, to byla příjemně strávená neděle, tak jako vždy v našich cestách za divadlem. Vždyt amatérské divadlo to jsou hlavně cesty a hledání vysněných cílů.

Jan Merta

PRKNA PRÁSTELA

NA NÁCHODSKU SE ROZEHRÁLI

Všechno to začali jaroměřští ochotníci. V sobotu 19. listopadu odpremiérovali Vrchlického *Noc na Karlštejně* v režii Nadi Doležalové, s hostujícím Václavem Legnerem z Divadla F.X. Šaldy v Liberci v roli Karla IV. Nedělní repríza měla zdařilý průběh předváděné, precizně vypracované inscenace, jejíž geneze probíhala v bolestech s obsazením. Představení bylo ve všech složkách poměrně vyvážené. Od veseloherního žánru bychom snad očekávali větší odlehčenost, ale zodpovědnost všech zúčastněných za plnění zadaných úkolů byla zřejmě silnější a herce trochu svazovala. Host na scéně se stal příjemným stimulem celkové úrovně a vyznění divadelního večera.

V Červeném Kostelci připravují pro své diváky stejný titul, což vede vždycky k zajímavým srovnáním. Přála bych kosteleckým alespoň takový ohlas, jako měla u svých příznivců Jaroměř.

Společenský areál spolu s divadelním sálem v náhodském Beránku zahájil opět provoz. Renovace secesní budovy spolu s modernizací a přístavbou technického zázemí pro provozování divadla vlila do žil ochotníků okresního města u frekventovaných polských hranic novou mizu a zrodila se inscenace. Pod vedením a citlivé režii Lídy Šmídové nastudovali zkušený náhodští bardí spolu s "Benjamínky" ze základní umělecké školy Tylovu *Tvrdohlavou ženu*. Předpremiéra, kterou jsem navštívila díky bývalé okresní metodičce Kamile Markové, byla navštívena do posledního místečka. A byla úspěšná. Až na výpadky při použití zvukové techniky probíhala komunikace mezi jevištěm a rozsáhlým hledištěm báječně. Hašteřivé mládí obsazené v pohádkových scénách bylo funkční a svěží, hlavní role nacházely ve svých představitelích střední generace rovněž důstojné naplnění. Česká klasika se zase jednou prosadila k radosti nejširší divadelní veřejnosti.

Hned další podzimní den jsem s pracovníci a paní ředitelkou Hronovského kulturního střediska "tajně" navštívila neoficiální předpremiéru Gogolova *Revizora* v Polici nad Metují, aby neměla Ivana Richterová, po delší době opět na scéně, ještě větší trému než inzerovala. A zase nás byl plný sál. V kabátech, dychtivých, hlazených zdravou ochotničinou projevující radost ze hry i brilantním výkonem Mirka Lelka (člena hronovského souboru) v roli Chlestakova. Režisér, Souček junior, udělal to, co se přirozeně nabízelo. Nechal děj odvíjet v soustředných kružnicích kolem hlavní postavy. A udělal zřejmě dobře. Chlestakov nacházel partnery ve hře, ostatní v něm oporu a zdroj své aktivity. Ti nejméně zkušený sbírali první štulce i drobná poznání o zákonitostech na jevišti a snad

i trvalou lásku k divadlu. Odcházel jsem s pocitem sounáležitosti.

Karla Dörrová

AKTIVNÍ VAMBERK

MICHAL DRTINA

- Divadelní spolek ZDOBNÍČAN Vamberk byl ustaven v roce 1883 a jako spolek pracoval do roku 1952. V současné době byl ustaven znovu jako samostatná právnická osoba. Má 18 členů pracujících ve dvou souborech, činoherním a loutkovém, oba pod vedením Michala Drtiny. Kromě toho vede Michal také přípravku - dramatický kroužek, který navštěvuje 12 dětí ZŠ. - To všechno se můžeme dočíst v programu k inscenaci hry René de Obaldii *Víte ve větvích Sasafrasů*, která měla premiéru 26. prosince.

- Z tisku jsem pak vyčetla, že v lednu spolek uspořádal pro děti festival pěti představení loutkových her - nejen pro vamberecké, ale autobus svážel děti na "místo činu" z Rychnova n.K., Lipovky, Solnice, Častolovic, Kostelce n.O. a Doudleb n.O. Hrál například BODI z Jaroměře hru Jiřího Žáčka *Jak se čerti ženili*.

LEDNOVÉ ŽENY V JESLIČKÁCH

V přehledu uvádíme inscenace, které měly premiéru v lednu v Jesličkách. Podrobněji se s nimi setkáme na stránkách příští Hromady, až budeme referovat o přehlídkách. Žně jsou to přímo bohaté.

- Soubor "BIFULE" - Oscar Wilde: *Slavík a růže*
Režie Jiří Polehňa
- Soubor "AŤSI" - Ivan Vyskočil *Malý Alenáš*
Režie Jiří Polehňa
- K.J.Erben - Ema Zámečnicková: *Sněhurka*
Režie Ema Zámečnicková
- M.Miláčková - Josef Tejkl (scénář a režie): *Být Harantem*
- Betty MacDonaldová - Ema Zámečnicková: *Posílám k vám Imogenu, přijedu si pro ni až jí bude třicet aneb Problémy dospívání v demonstracích*
Režie Ema Zámečnicková
- Josef Hanzlík - kolektiv: *Houby tady neroste*
Režie Ema Zámečnicková
- Josef Kainar - Ema Zámečnicková: *Zlatovláska*
Režie: Ema Zámečnicková

ZE SEMIL

HONZA HEJRAL

Na semilsku prý hraje poměrně dost souborů. O Jilemnicích jsme psali v rubrice Viděli jsme, o Turnově píšeme o kousek dál, Semily hrají Zemský boj, Železný Brod Sůl nad zlato, Rokytnice n.J. operetku J.Beneše Na té louce zelený, Rovensko pod Troskami Charleyovu tetu a vysoký KRAKONOŠ Štechovo Třetí zvonění.

CHRUDIM

V lednovém měsíčním kalendáři programů Chrudimské besedy jsem se dočetla, že loutkářský soubor KACAFÍREK (dlouho jsme o něm neslyšeli!) nastudoval inscenaci pro nejmenší Zimní pohádka. Také loutkářský soubor AHOJ připravil pohádky se zimní tematikou: Sněhová královna a Dva sněhuláci. V únoru pak AHOJ hrál také Z pohádky do pohádky, aneb...

MODŘIŠICE

TURNOV

O ČMUKAŘÍCH víme, že se v prosinci zúčastnili přehlídky divadelních představení pro děti v Brně nazvané "Dáreček". Hráli Medvídko Pú nebo tak nějak a octli se tam ve společnosti více než dobré: TATRMANI ze Sodoměřic hráli O hadu a Šivarovi, Divadlo CONTINUO z Vodňan Baladu strašlivou o Jakubu Krčínovi..., bratři Formani a spol. Kašpárka rytířem, Divadlo KEJKLÍŘ BOŘIVOJ Tři zlaté vlasy děda Vševeda Divadlo BUCHTY A LOUTKY Jankovy nové dědečky.

Ještě o ČMUKAŘÍCH víme, že Dáda Weissová se spustila s mladým ANTONÍNEM MARKEM (rozuměj: mladou částí turnovského činoherního ochotnického souboru - která se nazývá STUDIO BEZ) a hraje s nimi Horníčkovy Dva muže v šachu. Premiéra měla být 29. prosince - jestli byla a jak to dopadlo jsem zatím neslyšela.

JIČÍN

Volné herecké sdružení (Agentura "Na věži" Jičín) je pilné. Neodolám, abych nepřipomněla inscenace, které od jara 1991 uvedlo (cituji z jednoho z jejich programů): Čertovské pohádky (měly prý přes 500 repríz!), Nám, nám narodil se (vánoční komedie z textů lidových her, přes 100 repríz), Kdo má skřítku, ten se má (na motivy

české pohádky napsali D.Weissová a J. Ipser), A. P. Čechov: Námluvy, Skon dona Juana (volně podle Puškina pro loutky upravil J. Polehňa), R. Thomas: Turecká kavárna, A. Muschg: Pidimuž (česká premiéra), Maléry, patálie a jiné polízanice (podle Povídek z jedné a druhé kapsy K. Čapka napsal P. Nožička), A. Gelman: Lavička, V. Reis: Jak si jednou Tagaro udělal moře...

O posledně jmenovaných, novějších inscenacích cituji z tisku:

"(...)Když na ni (rozuměj: na lavičku - pozn. ex) usednou On a Ona, má divák postaráno o zábavu. Jak jinak - v této tragikomedii - jde o tuctový příběh starý jako lidstvo samo, o tom "jak si lidé hrají", jak klamou druhé a jak jsou klamáni. Kdyby byla Ona (Nina Martínková) jen o něco méně ženou, nemohl by se jí On (Martin Zajíček) opakovat dvorit. Vždy se stejnou nadějí na úspěch i neúspěch - tak vtíravě, až z toho naskakuje husí kůže, tak nešťastně, až vzbuzuje soucit. S hřebem vyčuhujícím ze zadní kapsy kalhot jako odznak mužství se stárnoucí městský frajer postupně připravuje o naději, neboť je to Ona, kdo víc miluje a víc doufá a komu se dá víc věřit, třebaže i v její hře na pravdu jsou jisté mezery. Také Ona má fetiš - kabelku, do níž ukrývá své rozpaky, svůj úžas nad tím, že byla znovu oklamána, a ze které v rozrušení vyjímá zapalovač, ačkoliv na počátku požádala o připálení cigarety. On - slabošský a ublížený sameček, který je většinou v defenzivě, Ona - zářivá a rozdyčtělá, intuitivně vycitující proměny svého partnera - takové jsou postavy Gelmanova mikrodramatu, jak je v Jičíně na věži představuje Volné herecké sdružení v překladu Jany Klusákové a režii Josef Lédl. (...) Marie Valtrová

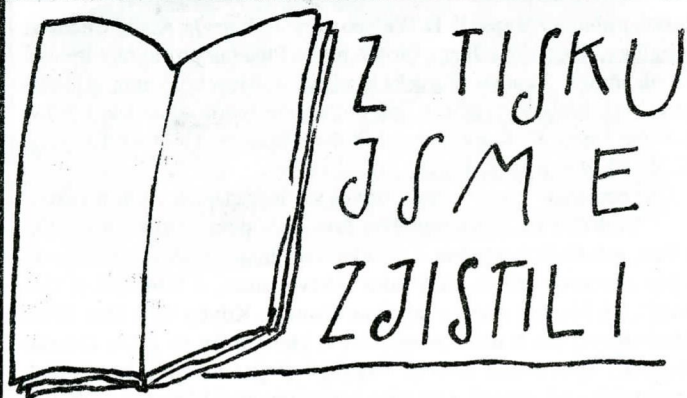
"(...) Po klasické pohádce, klasické komedii i stejně klasické loutkařině začal režisér Josef Lédl v dramaturgii postupně "přítvrzovat" - programově nutit své herce překračovat zažitý styl a hrozící vyjadřovací stereotyp. A najednou, po náročných "kusech" zcela zaměřených na (postupně přivykající) dospělé publikum, přichází "železné jádro souboru" Lédl-Zajíček-Martínková s lehce exotickým tichomořským folklórem v podobě pohádky pro děti Jak si jednou Tagaro udělal moře.

Premiéra v prostorách Valdické brány byla součástí festivalového programu a jako by se na ní podepsala hektická atmosféra tohoto dne. Obvyklá předpremiérová nervozita byla umocněna nečekanými technickými zádrhly při využívání jinak výtvarně skvělé scény a loutek (autor Boris Šlechta). Díky tomu a místy upovídanému textu (Vl.Reis) občas vážlo tempo a trochu zanikaly zajímavé režijní nápady.

ALE: přesto doporučuji novou inscenaci vaší pozornosti. Proč? Žádný z uvedených nedostatků není zásadní, a většina z nich určitě zmizí po prvních několika reprízách. Můj optimismus je podložen nepřehlédnutelným a obdivuhodným nasazením účinkujících, již zmíněnou scénografií, dynamickou hudební složkou (spolupráce Martin Zajíček ml.), fungující zejména tam, kde bylo nutné navodit patřičnou atmosféru. Upřímně obdivuji divadelnickou odvahu tvůrců, kdy jsou ochotni opustit ověřené a prokazatelně úspěšné cesty a vrhnout se na dosud neprobádaná území. V jejich projevu nenajdete stopy po podceňování dětského diváka, ani pitvoření (bohužel tak typického nejen pro televizi, ale i pro některé tzv. tradiční soubory tváříci se, že pracují pro nejmenší).

Příběh hodného Tagara a zlých sousedů Mera-mbutů je dalším dokladem toho, že pohádky na celém světě mají svůj totožný prázeklad. Věřím, že stejně jako v nich vítězí dobro nad zlem, poradí si herci s nástrahami inscenace, a malé i velké publikum rozpozná poctivou kvalitu vedle laciné podbízivosti (kéž by nejen v divadle)".

PaN

že na loňském festivalu Jičín - město pohádky (říjen) vystoupili s vlastní loutkovou hrou i studenti sekundy B z Gymnázia Boženy Němcové v Hradci Králové. Představení se jmenovalo O Karkulce a Ježíkovi. Loutky si vyrobili sami v hodině výtvarné výchovy.

že loutkářský soubor HAD Hradec Králové hraje Tři zlaté vlasy děda Vševeda. Působí stále v sále studia PH v Adalbertinu a tento sál bývá na jejich představeních i při představeních dalších pozvaných loutkářských souborů nabit k prasknutí. Často se prý stává, že se všichni přichodzí dovnitř nedostanou. Důkaz, že "živé" kultury pro děti není nikdy dost.

že loutkové divadlo ve Smřicích hrálo v listopadu pohádku Sůl nad zlato.

že v Polici nad Metují v listopadu 1994 obnovili tradici divadelních přehlídek a že se tak konaly 47. polické divadelní hry a kromě místního spolku KOLÁR na nich vystoupil soubor VRCHLICKÝ z Jaroměře a Divadelní společnost Josef Dvořáka.

že se začátkem prosince konala derniéra hronovské inscenace Jiráskovy Lucerny, kterou nastudoval ing. Miroslav Houštěk a která se hrála čtyřicetkrát (mimo jiné i na festivalu v italském Chioggii), což je na ochotnické představení velmi slušný výsledek.

že v Králíkách uvedl 26. listopadu místní ochotnický soubor druhou premiéru roku 1994, Voskocovu a Werichovu Baladu z hadů.

že v prosinci se představili v Divadle Karla Pippicha v Chrudimi studenti zdejšího gymnázia Josefa Ressela ve hře Dobry den, jmenuji se Ludvik, kterou pro ně napsal jejich americký lektor angličtiny Peter Sommers. Hra prý odráží subjektivní dojmy autora z pobytu v České republice.

že každý třetí čtvrtek v měsíci hrají amatérské i profesionální soubory v kavárně Sedmička, každý čtvrtý čtvrtek pak v kulturním domě Dubina: je to tzv. "Divadlo za dvacku", na které se může chodit v džínách. Hráli zde např. Volné herecké sdružení Gelmanovu Lavičku a Sdružení divadelních souborů PARD a KUSKUS hru U nás v Minnesotě.

(Pokud není uvedeno jinak, četla, vybírala, citovala ex)

BOUČKOVA

JAROMĚŘ

Koná se 25. února a koná se už potřinácté.

Program je následující:

- 10.00 Slavnostní zahájení přehlídky
Divadlo DRÁK Hradec Králové - na motivy pohádky Fr.Hrubína O Sněhurce (velký sál divadla)
- 11.00 LD BODI Jaroměř - J.Dvořáčková: Pohádka o Červené karkulce (malý sál divadla)
- 13.15 Slavnostní odhalení busty Rudolfa Boučka v budově Boučkova loutkového divadla
- 13.30 LS BODI Jaroměř - J.Dvořáčková: Tři zlaté zuby draka Fanouše (Boučkovo loutkové divadlo)
- 14.30 DLS Úpice - Zd.Adla: Kouzelníková zahrada (velký sál divadla)
- 15.30 LD BRUM Broumov - úprava starých loutkových textů: Brabec v hrsti (Boučkovo loutkové divadlo)
- 16.30 LS ČMUKAŘI Modřice - P.Šrut: Lárk ičičok (velký sál divadla)

V rámci přehlídky se uskuteční již 3.ročník dětské výtvarné soutěže "Namalujte pohádku".

DIVADLO A HUMOR

Poprvé přichází Městské kulturní středisko v Jilemnici s dramaturgicky ucelenou celoměsíční akcí, a to přehlídkou (dá-li se tato akce tak nazvat) divadelního neprofesionálního umění. Je to poměrně riskantní krok, ne snad pro organizační či finanční "efekt", ten nemusí potenciálního diváka zajímat, ale spíš pro riziko, že bude divadla najednou pro poměrně malé městečko Jilemnici poněkud nadbytek a že tedy návštěvnost nemusí vždy splňovat optimistické představy. Vzápětí jsou tyto teoretické obavy překrývány praktickými čísly, která uvádějí tak velkou návštěvnost "živých" představení v roce 1994, jakou za posledních pět let toto kulturní zařízení nepamatuje.

A tak nakonec přece jen došlo k rozhodnutí, že si můžeme dovolit i tento pokus pro skutečně náročného diváka. A za takového je ten jilemnický všeobecně považován, s radostí říkáme, že malé děti nevyjímaje.

Při výběru her (a tím i souborů) jsme vycházeli mj. ze současného stavu nálady a celkového přetížení nás všech. Volili jsme žánr komický (i když ten má někdy hluboký, již méně komický podtext) tak, abychom diváky psychicky povznesli a přinesli jim dobrou pohodu.

Dalším kritériem byla samozřejmě úroveň jednotlivých souborů. O vysokém divadle bylo napsáno, řečeno a dnes již i natočeno tolik, že jilemnickému divákovi netřeba připomínat jeho kvality. Ty bezesporu soubor nese veliké. Hrádecký soubor se nám představil již v loňském roce s Hubáčovou Generálkou. Jeho doslova strhující výkon hodnotili "očítí svědkové" jako lepší výkonu profesionálů, které zhlédli o měsíc později v téže hře v sousedním městě. U brněnského divadla jsme udělali výjimku co se jeho "čisté profesionality" týče. Herecké výkony ve hře Don Quijote de la Ancha si však nic nezadají s živostí až živelností Bolka Polívky samotného a tak vám rádi představíme tento soubor jako ukázkou krásného hereckého nadšení a elánu. O smích rozhodně nouze nebude. Jilemnickým divákům je pak možná nejméně známý semilský soubor, jehož výkony se necháme rádi překvapit. Hra Ženský boj od V.K.Klicpery vychází ve svém zpracování ze známé touhy po ženské rovnoprávnosti.

A jilemníci ochotníci? Jejich soubor vznikl v roce 1991 - 40 let po zániku někdejšího výborného spolku KOLÁR. Našimi návštěvníky je považován za jeho důstojného nástupce.

V měsíci březnu, zasvěcenému v Jilemnici divadlu (a také humoru v něm), jsme nezapomněli ani na dětského diváka. Soubor HÁLEK z Nymburka přiveze pohádku Kubula a Kuba Kubikula a ta jistou dávku humoru také nepostrádá.

Nabídka tedy zní:

- středa 1.3. JILEMNICKÝ OCHOTNICKÝ SPOLEK
Voskovec-Werich: Nebe na zemi
- středa 8.3. Divadelní spolek KRAKONOŠ Vysoké nad Jizerou
V.Štech, M.Stehlík, V.Hudeček: Třetí zvonění
- neděle 12.3. Ochotnický spolek HÁLEK Nymburk
V.Vančura: Kubula a Kuba Kubikula
(pro děti - začátek v 15.00 hodin)
- středa 15.3. DIVADLO KLAUNIKY Brno
Don Quijote de la Ancha (režie B.Polívka)
- sobota 25.3. VOJAN Hrádek nad Nisou
podle N.V.Gogola: Ženitba
- čtvrtek 30.3. Divadelní soubor IVANA OLBRACHTA Semily
V.K.Klicpera: Ženský boj

Pořadatelé pozvou na každé představení pracovníky IMPULSU z Hradce Králové. Členové jednotlivých souborů tak budou mít možnost, dle svého přání, své výkony konzultovat nejen se svými kolegy, ale také s těmi "přes rampu".

Přejeme si, aby se diváci dobře bavili, nám organizátorům pak, aby návštěvnost byla pro všechny soubory přijatelná, aby ti na jevišti nehráli "přesilovku" s těmi v hledišti. Hercům a všem kolem nich pak dobré obecenstvo a stálý elán v náročném koníčku, který si nepěstují pouze pro svou radost, ale především pro radost nás všech. Děkuje jim za to.

Marie Faruzelová
ředitelka MěKS Jilemnice

ŠKOLA HROU

Nejsem si jistá, jestli se tentokrát poněkud neodchylujeme od původní funkce této rubriky. Ale havlíčkobrodský projekt se mi jevil zajímavý a věřím, že v něm naleznete nejednu inspiraci.

ÚNOS SA DO BRIXENU

Projekt pro studenty havlíčkobrodských středních škol a SOU

Cíl projektu: rozvoj osobnosti mladých lidí, především po stránce etické, jejich kulturního vědomí a uvědomování si vztahu k rodině, obci a vlasti.

Téma pro rok 1994: RODINA - ZÁKLAD OBCE

1) Část vzdělávací a poznávací:

- Zhlédnutí divadelního představení Čtvrté přikázání: Toto představení nabízí velice vhodný "odpich" k celé uvažované problematice. Jedná se o zobrazení problematických vztahů dítěte v rodině.
- Po představení pak vyjádření k problémům z pohledu psychologa, lékaře - sexuologa a gynekologa, učitele, rodičů, sociálního pracovníka a kněze.
- Samostatné studium účastníků: Např. Základní listina lidských práv, Listina práv dítěte, Ústava ČR, časopis My a děti a další po poradě s odborníky, přičemž není účelem zahrnout účastníky velkou dávkou samostudia, ale nabídnout jim vlastní orientaci v problému.
- Samostatné osobní návštěvy např. v Rodinném centru, na odboru sociálních věcí, domově důchodců, domově dětí a podobně.

2) Část soutěžní - na téma dané v úvodu:

- tisk - reportáž, úvaha, anketa, zamyšlení, fejeton a pod. zpracovat do strojopisu tak, aby mohlo být předloženo redakci
- rozhlas - reportáž, anketa, zamyšlení..., zpracovat mg-kazetu, může být doplněno hudbou, dalším komentářem a pod. - v rozsahu 5 min.
- video - reportáž, anketa, zamyšlení..., natočit videokazetu (materiál), není nutno dát konečnou podobu, neboť nemá každý k dispozici stříhací a ozvučovací techniku, přiložit návrh komentáře i návrh konečné podoby videosnímku - písemně - videomateriál v rozsahu od 5 do 10 min.
- výtvarná - zpracovat výtvarně (malbou, koláží, prospektem, panoramaticky a pod.) ten problém, který stojí za řešením

3) Část soutěžní - doplňující:

- testy vztahující se k základnímu tématu RODINA - ZÁKLAD OBCE
- testy vztahující se k městu, jeho historii a současnosti a k osobě

Karla Havlíčka Borovského, jeho rodiny, popřípadě k dalším osobnostem města

c) ověření jazykových znalostí soutěžících - pokud možno zábavnou formou

d) vlastní tvorba - divadlo, písnička, výtvarno

e) zábavné soutěže, které by neměly ovlivnit celkový výsledek (zveřejněno zkráceně)

- přihlásilo se celkem 163 účastníků, práci na soutěžních úkolech jich absolvovalo 120; ti se také zúčastnili dvoudenního soutěžního setkání v KD Ostrov. Porotci a lektori se shodli na tom, že všechny práce měly vysokou úroveň po obsahové stránce a velice kvalitní úroveň po stránce technické. K dispozici je 36 prací pro tisk, 31 zvukových záznamů, 22 videozáznamů, 28 prací výtvarných a 36 úvah o rodině. Tolik z informací Lídy Honzové.

Na ukázkou zveřejňujeme jednu z prací vzešlých ze soutěže:

S v ě d o m í

Byly 4 hodiny ráno. Nebo spíš ještě v noci. Všude byla tma a venku bylo jen pár lidí. Já seděl ve svém pokoji. Byla to výjimečná věc, kvůli které jsem ještě nešel spát.

Včera se mi podařilo ukrást jednu celkem slibnou kabelku. Bylo v ní 2000 korun, pak takový ty klasický věci, co má ženská v kabelce, jako jsou šminky a podobně. A byl tam i dopis. Jindy všechny věci kromě peněz vyhazuji, ale dopis jsem ukradl poprvé. Jelikož je mi listovní tajemství celkem ukradené a byl jsem v dobré náladě (kdy vyděláte za den 2000 Kč?), otevřel jsem ten dopis a četl dětským písmem napsané:

Ahoj mami a tatí,

jak se máte? Já se mám moc dobře, babička mi vaří a děda mě vzal včera do kina na Toma a Jerryho. Ale pořád vykládal, jak fandí Tomovi a to mě trochu naštvalo.

Už se na vás moc těším

Ahoj Jirka

PS1: A připravte mi něco dobrého k jídlu.

PS2: Jo a pozdravuje vás babička s dědou.

Pro někoho by to byl možná úplně normální dopis dítěte rodičům, ale pro mě to bylo něco nového a překvapujícího. Já jsem nikdy mámě dopis neposlal. Ani nemluví o tátovi, kterého jsem viděl snad 2x v životě. A proč bych také měl něco posílat. A odkud. K babičce ani k dědovi jsem nejezdil. Kdysi se prý s mámou pohádali a nemluví spolu. Já si stejně myslím, že za to může máma. Vidím to i doma, kdy na mě za každou maličkost řvala. A když mi to nešlo ve škole, mlátila mě. Pámatuji si taky, že jsem musel být oblečen podle poslední dětské módy, aby náhodou lidi neřekli. Ale co se dělo doma. Pořád si sem vodila nějaký chlapy. Většinou u nás nevydrželi déle než měsíc. Pak je máma buď vyhodila a nebo odešli sami. Nejvíce mě však naštvalo to, že chtěla, abych se přestal kamarádit s Markem (a to byl kdysi dávno můj nejlepší kamarád). Jeho rodiče se sice měli rádi a vždycky, když jsem k nim přišel, dali mi žvýkačku, ale neměli vilu jako my. Ani drahé auto v garáži. Máma vždycky říkala: "Takovej pól, podívej se jak čumí, když je u nás na návštěvě. Určitě kouká co by tady ukradl."

Tohle všechno se mi honilo hlavou. Připadal jsem si jako postava z "červené knihovny". Ten kluk, co to psal, byl ukázkový příklad šťastného dítěte. A já zase příklad neschopných rodičů a podělaného dětství.

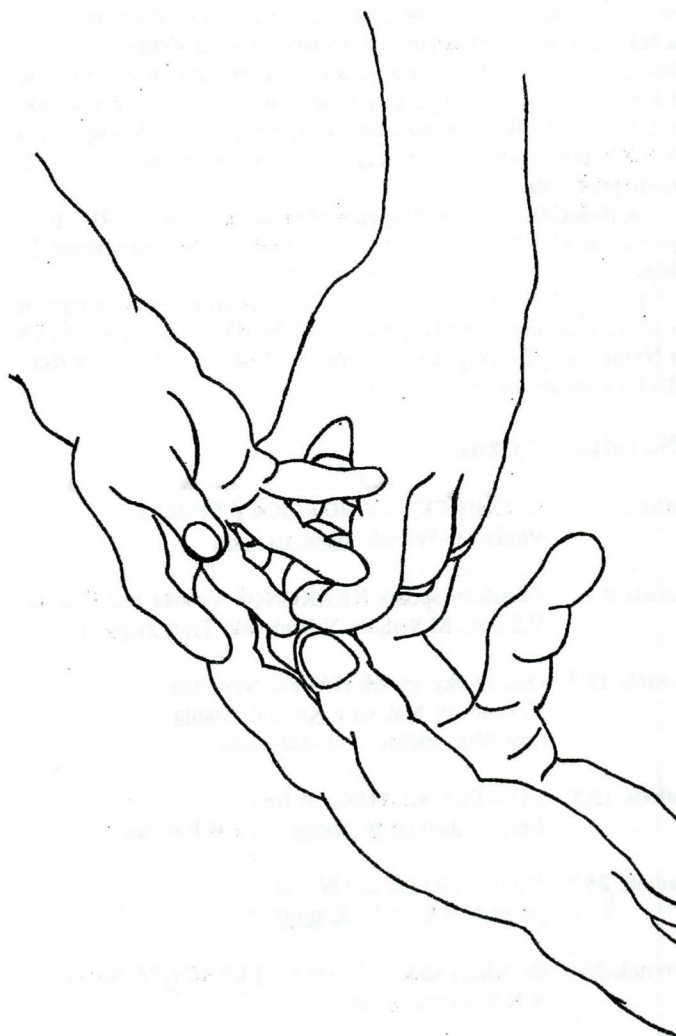
Hrozně jsem tomu klukovi záviděl. Najednou mi nepřipadalo důležité "vydělat" co nejvíce peněz a sbalit pokud možná co nejhezčí holku. Jako by Dvořák vyměnil všechny svoje symfonie za vynález lokomotivy, tak já bych dal teď všechno za to, kdybych si to s tím klukem mohl vyměnit. Jenže tohle se bohužel koupit nedá. Někdo štěstí má, někdo ne. Já ho neměl. To ale na druhou stranu neznamená,

že někdo může za to, že já teď kradu. Za to si můžu jenom já, jenže nic jiného neumím. Ale ten dopis bych mohl vrátit. A nejen ten dopis. Zaslouží si to.

Paní Nováková neměla včera šťastný den. Někdo jí na ulici ukradl kabelku s občankou, řidičákem a spoustou peněz. Na policii ani nešla, nemělo by to cenu. Šla do práce zabraná do chmurných úvah. Už předtím si ale všimla mladíka, který ji pozoroval. Bylo ještě šero, měla trochu strach. Mladík najednou zrychlil krok, došel ji a do ruky jí strčil kabelku a bílou obálku. Jediné, co řekl, bylo: "Měla byste si to přečíst, máte fajn syna. Děkuju vám." Překvapením se nezmohla ani na slovo. A mladík mezitím zmizel.

Napsali Jan Navrátil a Martin Vokáč

Kvinta A, Havlíčkovu gymnázium, H.B.

NESTOŘI & KANDRDASOVÉ

HEJRALOVI

Když jsem v roce 1975 poprvé přijela na národní přehlídku vesnických souborů do Vysokého nad Jizerou, získala jsem pocit, že se tu všichni místní občané jmenují Hejralovi. Alespoň všichni okolo divadla. Teď už je mi ovšem dávno jasné, že tomu tak není, že jsou i jiné úctyhodné divadelnické rodiny a rody, a to i tady, ve Vysokém. Nicméně Hejralovi do naší rubriky Nestoři a kandradasové bezesporu patří.

Poznala jsem je dříve než z "velkého" jeviště z organizační práce okolo přehlídky a taky z činnosti v tradičním marionetovém divádku, neboť tady lidé kulturní a kulturu pěstující dělají všechno: činohru a hudební divadlo, loutkové divadlo a tanečky, muziku... Takže odkud začít? Od báječné kuchyně a kysela nebo "poudaček" Mařenky Hejralové? Od přikládání pod kotle divadelní budovy Josefem Hejralem starším? Od počítačů Pepíka Hejrala mladšího? Od Honzova působení na referátu kultury Okresního úřadu v Semilech? Od Svatčina předsednictví v Přípravném výboru Krakonošova divadelního podzimu? Od...??? Určitě zapomenou mnoho důležitého, ale snad mi všichni prominou...

Tak nejdřív těch několik základních informací, které jsem telefonicky vytáhla z Honzy Hejrala: Josef Hejral starší (ročník 1927) se v divadle ve Vysokém téměř narodil, protože zde v divadelní budově jeho rodiče působili jako domovníci. (Vsuvka pro neznalé: Divadelní spolek Krakonoš zde má vlastní budovu, která byla postavena v roce 1925.) Starostou divadelního spolku Krakonoš je pak už od roku 1965. Jeho žena, Mařenka Hejralová (ročník 1927) se do Vysokého přivdala. Divadlo prý začala hrát ještě předtím v Roprachticích a s Josefem se seznámili prostřednictvím chrámového sboru, kde oba působili. Pak už Mařenka hrála i režiovala divadlo ve Vysokém. Taky Josef Hejral mladší hrával občas divadlo, ale jeho doménou je především práce v jevištní technice, kde dělá mistra zvuku. Ale taky ovládá kontrabas, když je pro divadlo třeba. Jan Hejral, stejně jako jeho bratr, v divadle vyrostli: rodiče chodili na zkoušky a je by doma neměl kdo hlídat. Se Svatkou (oba 1957) se Honza seznámil na gymnáziu v šestnácti letech. Dnes mají čtyři děti- Svatku, Honzika, Madlenku a Vaška - a kde jinde by je člověk potkával především, než v divadle i v tanečním souboru, než ve víru veškerého kulturního dění i v organizaci přehlídek. Líbí

se mi tahle rodinná tradice, tohle dědění zájmů, ta samozřejmost, s jakou se to všechno děje.

Také herecké kvality všech příslušníků rodu Hejralových jsou oceněníhodné. Prvně jsem je vlastně viděla na jevišti, když - kvůli statutu přehlídky tehdy pouze jenom jako "hosté" - vystoupili při vysoké přehlídce s velmi zdařilou inscenací Hubačova Domu na nebesích. Mařenka jako paní domácí, Josef senior jako funebrácký nápadník, Honza jako Fanda a Svatka jako Erika... Od té doby je při přehlídkách na prknech vysokého jeviště bylo vidět častěji, v nejrůznějších rolích. Vždycky jsem měla pocit, že zatímco u Mařenky i Svatky je tvorba postavy více racionální a vědomá, u pánů Hejralů pak pracuje neomylně intuice.

Ale možná se pletu. Nejradši vzpomínám na jednu z nedávných, velmi úspěšných inscenací - na lidovou hru O umučení a slavném vzkříšení Pána a spasitele našeho Ježíše Krista, za kterou vysočí posbírali při Krakonošově divadelním podzimu řadu ocenění - mimo jiné Josef Hejral senior za roli Opovědníka, Honza za titulní roli Ježíše Krista. Dodnes ho mám před očima, lidský rozměr této postavy... Šla jsem mu pak říct, že ho kvůli tomu miluju - a prý jsem ani zdaleka nebyla první, kdo cítil potřebu to učinit. Lidové hry Vysočí umějí. Taky mají odkud čerpat, vždyť vznikaly kdysi v tomto kraji, takhle hrávali jejich předci divadlo... Na tradice zde člověk naráží na každém kroku. Nelze je opomenout, nelze se jim vyhnout, nelze s nimi nepočítat. A je to tak dobře, právě v tomto kraji "zapadlých vlastenců". Ráda sem jezdívám, protože mám pocit, že jsem najednou v docela jiném, neběžném světě. Jezdím sem ráda taky kvůli Hejralovým. Všem. Doufám, že ještě dlouho budou dělat dobré divadlo, že ještě dlouho budou pěstovat kulturu v tomto malém půvabném městečku, že ještě dlouho budou všechny dobré lidi přijímat s otevřenou náručí.

Alena Exnarová

ŽILI, BYLI, JEDNOU,
NA JEDNOM
VYSOKÉM KOPCI...

VE SLUŽBÁCH THALIE

I V A N A R I C H T E R O V Á

NAROZENÁ: 2. 1. 1945

Ivana oslavila své zaoblené jubileum již v podzimních měsících způsobem pro divadelníka nejvýznačnějším. Vstoupila znovu na jeviště, tentokrát v roli hejtmanky v Gogolově Revizorovi, kterého uvádějí políční ochotníci. A udělala nám, kdo jsme ji viděli, a snad i tak trochu sama sobě, radost. Překlenula tak celoživotní smůlu, že druhého ledna jen málokdo má sílu něco slavit, byť je to s člověkem jemu milým. Věřím však, že i na ten přípitek došlo. Symbolický cinkot číší i od nás z Hromady a divadelní "Zlom vaz", Ivčo. Ať tě neopouští trpělivost při náporu a neuvěřitelném pohybu ochotníků u příležitosti Jiráskových Hronův. A ať tě tam znovu potkáme. Vstřícnou, ochotnou, s příznačným ironickým humorem.

Karla Dörrová

M I R O S L A V A K R Á L O V Á

NAROZENÁ: 17. 1. 1960

Je z Lázní Bělohrad. Znájí ji především loutkáři. Připomeňme krásné představeníčko Černíkových Malých pohádek, s nímž kdysi společně s Lenkou Zívrovou slavila úspěchy až na Loutkářské Chrudimi - v programu byly uvedeny ještě pod svými jmény za svobodna a utkvělo mi, že přišly porotě říct, že už se obě jmenují jinak. Marně se snažím vybavit si, kolik je to let. Ale na tom až zas tak nezáleží. Neboť Mirčino nevyšoké, i když pŕkulaté jubilejčko slibuje ještě hodně prostoru pro loutkářskou činnost. Aby se dařilo nejen v loutkovém divadle, ale především v životě vůbec za Hromadu přeje

Alena Exnarová

H A N A P R O C H Á Z K O V Á

NAROZENÁ: 10. 4. 1940

S Hankou jsme se prvně setkali na I. konzervatoři tvořivé dramatiky pro děti v roce 1983. Od těch dob se různě setkáváme v hledištích hradeckých divadel. A také na jevišti loutkového divadla, kde občas, když dá dohromady malou partu stejně citících lidí, překvapí novou premiérou. Vloni jsme se tak setkali s její Mokrou pohádkou a rok před tím s Pohádkami naší slepičky. Její inscenace mŕí převážně k dětem předškolního věku, stejně jako celé její životní zaměření v roli učitelky mateřské školy. Dnes provozuje soukromou mateřskou školu v Hradci, dobře známou pod názvem Pohádka. Projekt této školy byl uznán a oceněn ministerstvem školství. Činorodá posedlost ji směřuje i do tělovýchovy. Její aktivita je tak překvapující a obdivuhodná, že jen tiše koukáme. Přejeme jí všichni, ať se jí dále dobře daří. A těšíme se na další premiéru.

Jan Merta

S V Á T Ě A P I L Á K

NAROZEN: 11. 4. 1950

Dobře mi tak. Zaváhala jsem a nepožádala nikoho ze Svátových souborových kolegů z Vojana v Doubravicih, aby o něm napsali pár řádek a popřáli mu. Ne že bych Svátovi nepřála ráda - a skutečně jen to nejlepší - , ale mám najednou pocit, že toho o něm zas až tak moc nevím. Přes všechny diskuse při schůzkách Rady VSVD, přes nesčetné brblání a hovory o tom, že nemá čas zalejt zahradu a že se vším sekne (což našťáště nedodržel a doufám, že ani nedodrží), přes veškerá společně vypitá piva a cesty nočním Hradcem domů...A přes viděná představení, na nichž se podílel jako režisér či herec...

Moc na mě nebrblej, Svátó! I přes to málo co vím, ti upřímně přeju za nás všechny "vod divadla", aby se tvá současná, zaručeně nejlepší léta života - jak jinak, v tomhle věku! - ve všem dobrém zúročila a aby se ti dařilo všechno, na co sáhneš. (A soukromě se těším, až zase někdy půjdeme na pivo.)

Alena Exnarová

M I R K A C Í S A Ř O V Á

NAROZENÁ: 19. 4. 1940

Milá Mirko,

předem našeho dopisu tě srdečně zdravíme. Nevíme však, kde tě toto psaní zastihne, zda v bytě hradeckém, či pražském, na chalupě

nebo zase v nějakém zařízení pečujícím o tělesné fungování. Dřív to bylo jednodušší, stačilo napsat na "kááesku" nebo na nějaký právě probíhající ochotnický festival a pošta na tvé jméno došla. Zařízení pečující o tělesné fungování nesla tehdy názvy nejbližších barů a hospod. Dnes, kdy jsou poměry poněkud jinší, doufáme, že tě dostihneme prostřednictvím Hromady.

Chtěli bychom ti totiž popřát ke kulatoučkému, dvoubříškovému jubileu, které se nám však jeví jako nepodařený vtip. My holky a kluci, co spolu chodíme, si proměny času špatně všímáme. Máme s tím naším vlakem společnou rychlost, s otáčkami světa stejný rytmus chůze.

Náhoda tomu chtěla, že jsme se s Naďou poznávali v době, kdy jsi mi potvrzovala cosi jako index tehdejší Východočeské lidové konzervatoře, kde už taky fungovalo jméno Císař. Jó, VĚLK, to byl pojem! Dodnes z toho žije ne jeden z ochotníků, dodnes jsou mnozí kamarádi, dodnes je radost podívat se do skript, které tam vycházely. A indexy podepisovala Mirka.

Vzít si do rukou mapu toho kraje mezi Krkonošemi a Vysočinou, bylo by asi snadnější označit, ve které obci jsi nebyla a kam svého již muže jsi za ochotníky nezavlekla. Na své vlastní kůži jsem poznal, že tvoje cesty za divadlem neznají překážek. Vždy zvědové včas hlásili: přijíždí Císař s Císařovnou. Však nakonec sama víš u kolika mých radostí i pádů mých souborů jste byli. Kromě vzpomínek však zůstaly otisky, stopy, kontakty. Když přestal fungovat minulý režim, stala se z nich záchytná síť pro současnou podobu východočeského ochotnictva. Byla jsi u mnohých polistopadových transformací. Protože nebylo muže, který by to unesl. Jen žena dovedla vášnivě obhajovat a vkusně se i naštvat, když to jinak nešlo. "Paní kolegyně, ale my v Brně to vidíme jinak", pravil jednou pan kulturní ministr... Díky profesionalitě, která v organizaci ochotnictva již po léta ve Vě regionu vládla (a především tvou rukou), byly ztráty menší. Dokonce jsme si "vznikli" Volné sdružení východočeských divadelníků a tvoje legitimace má jedno z nejnižších čísel. Začal vycházet tenhle časopis, o němž se říká, že je v novém Česku nejlepší, co v týhle branži vychází. Ochotnickou základnu jsi přestěhovala do Impulsu... Máme pokračovat?

Chrudim, Vysoké nad Jizerou, Jiráskův Hronov, Týniště, Police nad Metují, Bystré u Poličky - přehlídky renomované i takové ty domácí. Na všech bylo patrné "císařské" dotýkání, co konzultaci při výběru, co shánění lektorů, co té práce, která se nevidí a zdánlivě - až do chvíle průseru - nepotřebuje. Nejvíce s Naďou vzpomínáme na úplné počátky Inspirace: tvé dítě zplozené ponejprv v Orlici u Letohradu. Ve třech, a s tvou neúnavnou supervizí, jsme se na tom porodu podíleli. Akci jsi řídila s přehledem vojevůdce a se starostlivostí matky pluku. A pak znova a znova, v Letohradě, v Ústí nad Orlicí, v Hradci Králové...

Na loňském Krakonošově podzimu ve Vysokém nad Jizerou bylo ochotníky navrhováno, aby po vzoru Masaryka na divadle byla deska: "Prof. Císař, zasloužil se o české ochotnictvo!" Nevím, zda by byla vyslyšena tato iniciativa: Mirka Císařová, zasloužila se o prof. Císaře a východočeské ochotnictvo! Nevím, zda by to bylo dobře chápáno, máme s tím své zkušenosti.

Milá Mirko, tak ti zatím přejeme brzké uzdravení a alespoň malou hromádku pokakanyho štěstíčka. Těch posledních dvacet let, co se známe, uteklo jako voda. Před těmi dvaceti lety jsme byli veselí, mladí a krásní. Dnes jsme navíc moudřejší (snad) a bohatší (sic!) Když o nic víc, tak o naše přátelství. Na zdraví!

Nada a Saša Gregarovi (Prosíme ostatní přátele, aby si v odstavcích, obsahujících konkrétní fakta doplnili to, co autoři, bez zlé vůle, ale ze zapomnětlivosti opomněli uvést. Děkuje.)

I V A N
S V O B O D A

NAROZEN: 23. 4. 1945

S Ivanem jsem se poprvé setkala před dvaceti lety, když jsem se coby čerstvá krajská metodička pro divadlo společně s kolegyní Slávkou Tomanovou vplížila do hlediště sokolovny v Bystrém u Poličky, kde místní soubor zkoušel hru Braginského a Rjazanova Přibuzní. Co člověk na jevišti, to výrazný typ. Taky tam byl jeden vysoký, neohrabaný (tedy v roli!) a skládací...

To byl Ivan. Pak jsem jej na jevišti viděla ještě mnohokrát a v řadě krásných rolí - za všechny připomenu alespoň učitele Bílka v proslavené bysterské inscenaci Klicperovy Potopy...

Dnes je Ivan jedním z mála ze "staré gardy" bysterského souboru, kdo zůstal divadlu věrný. Pustil se i do režie, snažil se, aby tradice nezanikla. Jezdí na vysoké přehlídky a už ne jedno slovo jsme společně ztratili o divadle (a taky o kvalitě vlasů, protože Ivan je v civilu holič a kadeřník).

Jestli právě teď dělá divadlo, nevím. Ale v každém případě mu přejí jménem Hromady a všech divadelníků, aby se mu všestranně dařilo a aby divadlo mělo v jeho životě stále významné místo.

Alena Exnarová

N A Ď A
GREGAROVÁ

NAROZEN: 29. 4. 1955

Žije v Ústí nad Orlicí se Sašou Gregarem a synem Honzou, pracovala jako metodička pro slovesné obory v Okresním kulturním středisku v Ústí nad Orlicí a v současné době dělá totéž ve Středisku kulturních služeb, rovněž v Ústí nad Orlicí.

Nađu Gregarovou mám ráda. Měla jsem ji ráda už, když ještě byla Rolníková. Nevím, jestli to tak bylo od začátku. Pravděpodobně ne. Protože Nada získává časem. Časem, trvalostí, samozřejmostí své pravdivé existence. Je totiž nenápadná, vždycky jakoby trochu v pozadí. Neoslňuje. Hřeje. Je kolem ní klid a pohoda. Snad je to i tím, že si staví splnitelné cíle. Aby stihla všechno. Protože Nada má mimo jiné i hluboké pochopení pro všechny rozkoše života. Snad proto jsme při mé maximalistické a mnohdy hektické organizaci východočeských divadelních akcí, na kterých se nezastupitelně podílela, stihly spolu všechno. V klidu popovídat, dobře se najíst, napít, projít v přírodě, koupit si nějakou drobnost pro potěšení. Nikdy se mi to s nikým jiným nepodařilo. Nadě jsem nějakým zvláštním způsobem vždy bezvýhradně důvěřovala, že to, co sejme ze mne a vezme si na svá bedra, bude bezchybně fungovat. Nikdy jsem se

nezklamala. Naďa byla vřdy v práci perfektní partner. Nic nebyl problém, všechno šlo lehce, s radostí. Žádné krůpěje potu a vyplazený jazyk. A že jsme toho spolu prožili při organizaci Inspirací (nejdříve v Letohradě, později v Ústí), mnoha víkendových soustředěních lidové konzervatoře, při mnoha ročnících východočeské přehlídky dětských divadelních, recitačních a loutkářských kolektivů, skutečně hodně. Beru tyto řádky k narozeninám i jako dodatečné veřejné poděkování za to všechno. Protože bez její spolupráce by to tak hladce neprobíhalo. Protože Naďa je mimo jiné i Zázemí. (Tohle si jistě uvědomuje i Gregar. Je to chytrý mužskej a vzal si ji. A Naďa je dle mého mínění i skvělá ženská do nepohody.)

Myslím si, že Naďa se v životě neztratí. Ať bude dělat cokoliv. Ale byla bych ráda, kdyby ještě dlouho dělala své Zázemí oblasti amatérského divadla. Víím, že ji to těší. (Alespoň ji to těšovalo.) A tak to přeju k těm narozeninám jí a všem divadelníkům. Naďo, čtyřicátka je nádhernej věk. I když se to mnohým nemusí zdát. A krásná jsou i ta léta další. Když je člověk umí žít. A to Ty umíš. Tak co Ti tady budu ještě povídat.

Opravdu jen to nejlepší Ti přeje

Mirka Císařová
(metodička ve výslužbě)

JUDr. P E T R
K R U P K A
N A R O Z E N : 13. 5. 1955

Jméno Petra Krupky máme asi mnozí spjato především s loutkovým divadlem Srdíčko Jičín, kde Petr už léta působí. Setkávali jsme se s ním na krajských přehlídkách a fandíme jeho usilovné práci pro jičínské loutkové divadlo. Akorát, že teď už o něm nějaký čas nevíme, a to nás mrzí. Přejeme mu prostřednictvím Hromady hodně elánu i do budoucna - a ať se všechno daří! A doufáme, že o sobě dá vědět!

ex

A L E N A
C A K L O V Á
N A R O Z E N A : 20. 5. 1945

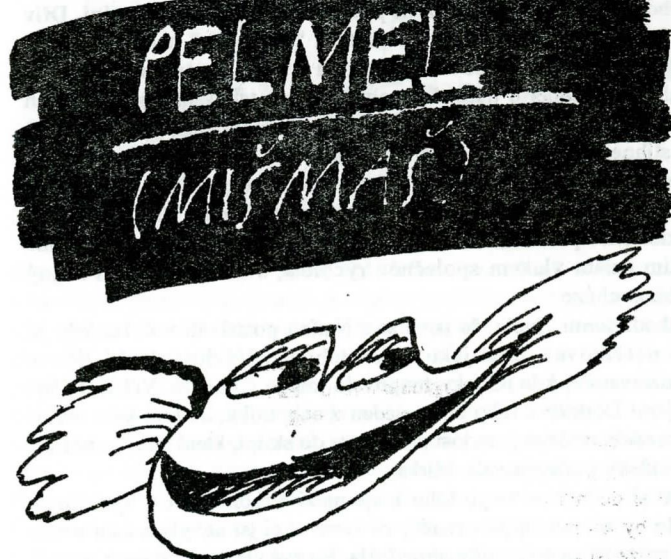
Alenka Caklová středověká! Caklová, a půlstoletí? Připustíme, že ta bodrá žena žije se toliko nektarem z květních kalichů, a zatímco jiní mají fasádu oprýskánu již na prahu mládí, Alenka si kvete středověce, rozuměj na prahu středního věku.

Vypadá-li dnes na třicet jedna a studentům v její přítomnosti rudnou ušiska, kolik jí ksakru mohlo být, když svými půvaby přiváděla k deliriu chotěbořského charakterního herce Cejpa (ve Schmidových Třinácti vúních), jenž přece jen z titulu své role pásl se poněkud déle než my, nešťastní řadoví diváci?

Budiž, zázraky se dějí.

Ten, kdo někdy navštívil Chotěbořské babí léto, jistě postřehl, jak přísná životospráva panuje na tomto prestižním divadelním festivalu. Alkohol v jakékoliv formě byl zapovězen a nahrazen mluvními rozčivkami. Dnes, kdy festival již zanikl, mohu prozradit sladké tajemství - bylo to též zásluhou Aleny Caklové. Nestálo by za hřích, aby tento festival opět vstal z popela? Jak známe Alenu a její mladistvý elán, na nádvoří chotěbořského zámku se již opět těšíme. Co na tom, že bude vypadat na třicet dva let?

Josef Tejkl

Doslechli jsme se, že Irena Truhlářová založila ve Vysokém Mýtě nový loutkářský soubor. Už se těšíme!

Loutkářský soubor Žďárky hraje pro děti v místě svého působení na vlastní scéně marionetami. Hraje teprve dva roky a skládá se z dívek ze skautského oddílu, který celé divadlo zorganizoval. Loutky i divadlo jsou prý v dost špatném stavu a nemají ani vhodné hry. Rádi by přivítali spolupráci s jiným souborem!

O loutkářském souboru KD Příbyslav nám napsala jeho vedoucí Jiřina Šillerová: "Naše divadlo vzniklo v roce 1989, kdy jsme s manželem přestali hrát s ochotníky a vybudovali jsme si základní scénu pro loutkové divadlo. O šikovné a ochotné loutkoherce - samozřejmě amatéry - nebyla nouze a tak jsme začali hrát. Hrajeme jen pro místní děti, nikam nejezdíme a výjezdy ani neplánujeme, i když máme mimo stálé scény i jednu menší rozkládací. Nacvičené hry neudržíme. Máme radost z nových a nových představení, i když je to mnohem náročnější. Já bych uvítala, kdyby naplní některého loutkářského zpravodaje obsahovala různé rady: kde sehnat novější hry, jak různá kouzla provádět a podobně. Zatím všude čteme jen o samých přehlídkách a na to my nemáme. Čerpat ze starých loutkářů ze 40. let už dávno není vhodné."

Z Hlinska jsme se dozvěděli, že LS PANENKA v současné době nehraje, protože objekt loutkového divadla byl vrácen původnímu majiteli. V roce 1992 zakoupil MÚ dům, který byl přestavěn pro kulturní účely. V současné době začínají budovat novou scénu, vlastní konstrukci loutkového divadla. Když se to podaří, tak by nejdříve na jaře 1995 měla být premiéra v nových prostorách.

Držíme palce!

Z tisku jsme se dozvěděli, že ochotníci z Králík projevili solidaritu se Severomoravským divadlem v Šumperku, kterému nedávno vyhořela divadelní budova. Čistý výtěžek ze svého představení Balady z hadrů Voskovce a Wericha zaslali na obnovu jejich stánku Thálie.

V prosinci oslavilo pardubické Východočeské divadlo osmdesátou pátou sezónu velkým galavečerem, kterého se zúčastnila řada bývalých herců tohoto divadla.

Agentážní soubor Volné herecké sdružení z Jičína, především Martin Zajíček senior, spolupracuje se Střediskem pro volný čas a K-Klubem v Jičíně, který má hned tři soubory: dětský divadelní soubor, studentské divadlo a divadelní soubor, který hraje pro děti.

DIVADELNÍ TRŽNICE

I na tomto místě upozorňujeme na publikaci Amatérské loutkářské soubory východočeského regionu vydanou IMPULSem, v níž jsou označeny mimo jiné i inscenace, s nimiž jsou soubory ochotny hostovat i mimo své působiště. Zde najdete i základní technické údaje a kontaktní adresy. S žádostí o publikaci necht se zájemci obrátit na adresu IMPULSu.

REFLEKTOR

AMATÉRSKÁ SCÉNA

Od roku 1995 bude Amatérská scéna vycházet v nové výtvarné i obsahové verzi, a to v Artamě. Příspěvky je možno zasílat do rukou Lenky Láznovské nebo dr. Milana Strotzera, adresa: ARTAMA, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4 - Nusle. Přílohou dvouměsíčníku bude d'ARTAMAN, který bude nadále rozeslán i stávajícím odběratelům. Některé rozšířené informace však přeberou pouze stránky Amatérské scény. Vyzýváme všechny naše čtenáře, aby v zájmu co nejširší informovanosti z oblasti slovesných oborů přehodnotili svůj vztah k časopisu s letitou tradicí, který v současné době získává nové funkce a má se stát zasvěceným průvodcem a rádcem. Stát se předplatitelem Amatérské scény bude věcí cti ve snaze o zachování vypěstovaných vazeb a nezaměnitelných hodnot. Distribuce 1. čísla byla započata 24. února.

Termíny uzávěrek autorských příspěvků v roce 1995:

- 2. číslo - 10.4.
- 3. číslo - 26.6.
- 4. číslo - 31.7.
- 5. číslo - 30.9.
- 6. číslo - 7.11.

Z redakce Hromady přejeme Amatérské scéně hodně zdaru!

-KD-

Odborná rada ARTAMA pro amatérské činoherní divadlo a činoherní divadlo pro děti na období let 1994-1997
(pro vaši informaci přetiskujeme z d'ARTAMANu)

Předseda:	prof. PhDr. Jan Císař, CSc., Hradec Králové
Místopředseda:	Vlastimil Ondráček, Karlovy Vary
Tajemník:	PhDr. Milan Strotzer, ARTAMA Praha
Členové:	Miroslava Císařová, Hradec Králové
	Jarmila Černíková-Drobná, Praha
	Kateřina Fixová, Most
	Juliana Jedličková, Kralupy n.Vlt.
	Mgr. Jaroslav Kodeš, Rakovník
	Mgr. Jiřina Lhotská, Kralupy n.Vlt.
	František Mikeš, Praha
	Petr Mlád, Plzeň
	Mgr. Milan Schejbal, Praha
	Miroslav Slavík, Zlív
	Alena Urbanová, Praha
	Petr Vaněk, Polná
	Ing. Dušan Zakopal, Ostrava

Otevřená pracovní skupina odborné rady ARTAMA pro Amatérské činoherní divadlo k řešení specifických otázek spjatých s regionální problematikou

Ivana Dvořáková, Náměnice nad Hanou
Jaroslav Kubeš, Volyně
Stanislav Macek, Studénka
Ing. Pavel Panenka, Děčín
Jiří Polášek, Blansko

CO CHYSTÁ MUZEUM LOUTKÁŘSKÝCH KULTUR V CHRUDEMI

1. Kromě stálých expozic tuzemských i zahraničních loutek novou expozici nazvanou **Bez bariér**, přístupnou i vozičkářům. Bude otevřena od 1. dubna a její součástí se stane i promítání videa o muzeu, které sponzorsky natočila firma Video Kunc z Havlíčkova Brodu. Pak to budou tři nové výstavy: portréty výtvarníků **Vojtěcha Cinybulky** (od 1. 3.) a **Jaroslava Koloděje** (od 1. 4.) a výstava českých historických loutek ze soukromé sbírky prof. Milana Knížíka, rektora AVU v Praze.

2. Od 1. dubna by měla být v provozu **herna pro děti** (ale nejen pro ně!), v níž si budou moci vyzkoušet manipulaci s různými druhy loutek a třeba i zahrát loutkové divadlo.

3. Novinkou je letošní pořádání měsíčních výstav ne přímo loutkářských, ale od divadla se příliš nevzdalujících. První z nich bude otevřena 8. března a budou to **kresby Jiřího Šlitra**. A pak vždycky každou první středu v měsíci v 17 hodin proběhne vernisáž výstav dalších. V dubnu to bude fotografie (především divadelní) Josefa Ptáčka, v květnu obrazy Blanky Bohdanové a v červnu koláže Miroslava Horníčka.

Na všechny své expozice a výstavy čtenáře Hromady Muzeum loutkářských kultur srdečně zve.

ex

MIMO RUBRIKY

Otiskujeme pro informaci a inspiraci:

Nadace ADIVADLO

Vážení přátelé,

dovolte, abychom Vám představili Nadaci ADIVADLO, která byla založena na jaře roku 1994 na podporu amatérského divadla a kulturních aktivit týkajících se dobrého amatérského i profesionálního divadla pro děti a mládež v Havlíčkově Brodě. U jejího zrodu stáli lidé, kteří nejen sami dlouhá léta amatérské divadlo hrají, ale kteří také zároveň pěstují lásku k divadlu u nejmladší generace, ať už jako vedoucí divadelních kroužků nebo jako organizátoři okresních přehlídek dětských a studentských recitátorů a divadelních souborů, regionální přehlídky "Dospělí dětem" či nedělních a školních představení pro děti.

Svůj název nadace odvozuje od názvu místního amatérského souboru ADIVADLO, který pokračuje v téměř 160leté nepřetržité tradici ochotnického divadla v Havlíčkově Brodě, u jehož začátku nestál nikdo menší než Karel Havlíček Borovský.

Všeobecně se deklaruje, že na vzdělání a na kulturu se nedá vydělávat. To je pravda, ale také je pravda, že bez finančního zabezpečení se vzdělání ani kultura dělat nedají. Školství a profesionální kultura mají svoje ministerstva, která je finančně zabezpečují. Nikdo však nepamatoval na kulturu amatérskou, která v oblastech vzdálených od center, má svůj nezastupitelný význam. Obdobná situace je i v oblasti, které se říká místní kultura. V našem případě se tím rozumí i zprostředkování kvalitních profesionálních představení, především pro děti a mládež.

Nadace ADIVADLO vznikla tedy proto, aby se pokusila alespoň o částečné organizační a finanční zabezpečení těchto kulturních aktivit:

1) Regionální přehlídka "DOSPĚLÍ DĚTEM", která již 4 roky pravidelně v měsíci květnu nabízí dětem MŠ a ZŠ z celého okresu to, co se pro ně v amatérském divadle urodilo. Tato přehlídka je spojena při spolupráci se Školským úřadem v Havlíčkově Brodě s výtvarnou a literární soutěží dětí. Všechny výtvarné práce po dobu přehlídky jsou vystaveny a nejlepší práce literární zveřejňovány. Odměnou za účast v soutěži je vstupenka na jedno divadelní představení přehlídky zdarma. Abychom dětem mohli předložit opravdu to nejlepší z tvorby amatérského divadla, napojili jsme se na nově vzniklou celostátní dobrovolnou aktivitu DOBRÉ DIVADLO DĚTEM. Pohlíženo z druhé strany je tato přehlídka i vzdělávací a konfrontační akcí pro amatérské divadelníky účinkující v programu, neboť její součástí jsou odborné semináře. Obzvláště si pak považujeme myšlenky uspořádání semináře pro učitele MŠ a ZŠ - Děti a divadlo, jehož tradice byla založena v loňském roce a kterou hodláme rozvíjet i v letech budoucích.

2) V součinnosti s dobrovolným Sdružením pro tvořivou dramaturgii, jehož členy jsou převážně vedoucí dětských souborů, organizovat nadále dvoudenní (již tradiční) přehlídky dětské dramatické tvořivosti jednotlivců i kolektivů z celého našeho okresu, spojené s dalším vzděláváním vedoucích i dětí v oblasti tvořivé dramaturgii.

3) Podpora činnosti místního amatérského souboru ADIVADLO - hlavně finanční pomoc při placení nájemného za možnost zkoušet, hrát a vůbec mít zázemí (rekvizity, kostýmy) v prostorách KD OSTROV.

Výhledově by se nadace chtěla organizačně i finančně podílet na pořádání nedělních odpoledních divadelních představení pro děti a mládež uskutečňovaných v prostorách divadelního sálu KD Ostrov. Rovněž se také podílet na umožnění pořádání divadelních a koncertních představení pro školní mládež. Má to dva důvody - jednak chceme, aby děti měly možnost vidět divadlo v prostorách k tomu určených (t.j., aby se učily "chodit do divadla"), jednak je potřeba hledat cesty, aby vše bylo pro děti "za rozumnou" cenu při dobré kvalitě a to jak při účinkování amatérských tak profesionálních umělců. I na školách již poznali, že různé umělecké soubory, které nabízejí produkci přímo ve škole, jsou z velké většiny nekvalitní.

Tolik o cílech a snahách nadace. Co můžeme nabídnout Vám:

- Čestné členství v Nadaci ADIVADLO
- Při jakékoliv akci nadace uvedení Vaší firmy v propagačních materiálech a prostorách konání akce
- Vzhledem k našim kontaktům zprostředkování kulturních pořadů pro Vaše zaměstnance
- Organizaci i realizaci akcí pro děti Vašich zaměstnanců (např. Mikulášskou nadílku)
- Každoroční přehled o hospodaření nadace považujeme za samozřejmost, jakož i ujištění, že získaných finančních prostředků nebude využito k jiným než výše uvedeným účelům
- A konečně dobrý pocit, že Vámi vynaložené prostředky slouží dobré věci

Mrzí nás, že při snaze kulturou přivést mladou generaci k lepšímu chápání životních hodnot, mluvíme o penězích. Bez nich však mnoho nedokážeme. Proto se na Vás obracíme a prosíme - zvažte závažnost našich snah a podle svých možností pomozte nám jednorázovým či každoročním pravidelným finančním příspěvkem. Můžeme se také, podle charakteru Vaší činnosti domluvit na jiné formě pomoci či spolupráci.

Děkujeme za pochopení a ochotu stát se mecenášem kultury pro děti a mládež a amatérské divadelní činnosti v Havlíčkově Brodě.

Sídlo: KD OSTROV, Na ostrově 28, 580 01 Havlíčkův Brod, tel. 21088 - 9, fax 24998, IČO 60126043 DIČ 223-60126043, bankovní spojení: ČS Havlíčkův Brod č.ú. 69055-528/0800

KRATOKHVÍLNÉ ČTENÍ

**z knihy Františka Jiráska Osvětlení a režie
loutkového divadla, vyd.1930 v Praze:**

Sjezd loutkářských pracovníků ve dnech 18. - 20.května 1929 ukázal, že se na loutkové divadlo pohlíží s různého hlediska. Mnozí hrají jen proto, že loutkové divadlo je jim finanční podporou, a nestarají se o úroveň hrané věci. Domnívají se asi, že pro děti a vůbec pro všechny, kteří loutkové divadlo navštěvují, je všechno dost dobré. Zapomínají při nejmenším, že každé vystoupení na veřejnosti jest podrobno kritice. Stačí jim pak vlastní namlouvavá kritika nebo cizí shovívavá či úmyslně lichotící. Ale takové kritiky jsou špatné, nemístné. Podporují lenochy a lidi, kteří bez práce chtějí lacino dojít úspěchu. Ozve-li se však kritika přísná a břitká, horší se a zlobí, ovšem neprávem. Taková kritika má být vzpruhou k usilovnější práci, k hledání chyb a snaze, jak je odstraniti. Loutkové divadlo se hraje tedy mnohdy málo svědomitě.

(str. 5 - Úvodem)

O režiséru praví Aug.Strindberg - a platí to nejen pro divadla s živými herci, nýbrž i pro loutkové divadlo: Režisér je jako kapelník: osoba, jež bývá nerada viděna. Má korigovati hotové umělce a musí strpěti často ostré odpovědi. Zkušenost mě poučila, že herec může mít pravdu, aniž režisér má snad nepravdu, neboť lze ve sporných případech uchopiti se věci z různých hledisk. Pak jest lépe převzítí názor režiséru, neboť on je obvykle tím, jenž zná celý kus a musí mít rozhodující hlas. I když sám není hercem a nedovedl by roli podat, může vědět, jak má být hráno.

Chápu, že loutkářský režisér nemusí být dokonalým loutkářem, ale musí umění loutkářskému rozumět.

Ovšem. Proto vždy předpokládám, že režisér má širokou představu a již při studiu knihy vidí v duchu průběh představení na budoucí scéně, slyší jednotlivé osoby, t.j. vidí a slyší plasticky. Ale potom při uvádění své idee ve skutek musí postupovati opatrně. Herci s loutkami bývají materiálem velmi citlivým, jehož výkonnost lze sice vystupňovati na nejvyšší možnost, ale je velmi nedůtklivý a je-li jednou rozladěn, selže dokonale. Režisér chybuje, jestliže za každou cenu vnucuje členům souboru cizí pojetí a manýry. I loutkáři jsou stále umělecké hodnoty s vlastní duší a vlastním smyslem a svým citovým životem. Sebevědomých, vzdělaných umělců s pevným smyslem pro stylovost díla a se schopností je ztělesniti nejen ve smyslu své role, ale i ve společné práci s ostatními členy souboru musíme si vždy vážiti. Práce režisérova neznamena šikanování a tyranii, nýbrž zladiti různorodé osobnosti ensemblu v jednotný celek a dátí tomuto celku případný rámec, odpovídající duchu díla. V divadle loutkovém jde nejen o mechanickou, nýbrž také o duševní práci, a to v nejvyšším slova smyslu. Ta pak může přinést zdárné ovoce jen tehdy, je-li konána radostně a svobodně. Vezmeme-li umělci svobodu, bēfeme mu tím vzduch a světlo, kterého potřebuje, aby se vžil do světa básníkov. A vezmeme-li mu radost z práce a nadšenou lásku k loutkám i rolím, jež hraje, pak zkalíme mu pramen jeho nápadů tvořících a uděláme z něho řemeslníka, který koná své práce jen proto, že je právě konat musí. Režisér, který je si toho

všeho vědom, stará se v první řadě o to, aby jeho soubor měl práci vždy radostnou a aby láska k loutkám a loutkovému divadlu vůbec v jeho souboru rozrůstala stále víc a víc, a to nejen v ensemblu, s kterým právě pracuje, nýbrž aby láska jednotlivců přivedla mu nové nadšence za kulisy, kteří chtěli by se účastniti krásné práce na loutkové scéně s chutí a novou láskou.

(z kapitoly Osoba režisérova, str. 114 - 116)

Středisko amatérské kultury IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové

Vyplaceno

NOVINOVÁ ZÁSILKA

A R T A M A

redakce Amatérské scény

Křesomyslova 7

P.O. BOX 2

P r a h a 4

1 4 0 1 6

"Podávání novinových zásilek povoleno OpSp Pardubice č.j.1 PP/1-3269/93 ze dne 30. 9. 1993."